ԹԻՒ 7778 22 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1911 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
5 decembre 1911 N. 7778
نومرو ۷۷۷۸ ۲۲ تشرین ثانی ۱۳۲۷ صالی

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
Գ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ-ԳԱԼԱԹԻԱ

آره‌ولك
یومی وسیاسی غزته
مدیر مسئول وصاحب امتیاز ك. بویاجیان
درسعادت — غلطه
ابونه فیأتلری پوسته اجرتیله برابر ولایات
ایچون سنه‌لکی ۱۰۰ آلتی آیلغی ۵۴ غروشدر.

نسخه‌سی
۱۰ پاره
10 ՓԱՐԱ

آره‌ولك
AREVELK

Journal arménien
DIRECTEUR
K. BOYADJIAN
Cons/ples Galata

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ
IMPREMERIE ARÉVELK FONDÉ EN 1883
بازار ایرتسندن ماعدا هر کون نشر اولنور.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամս.
Գաւառներու համար	100	54
Արտասահման »	25	20 Ֆր.

ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՄՈՒՍՆԱԼՈՒԾՈՒՄ ՄԸ

Շաբաթ ցորեկ, Բերա, Թօքաթլեանի սրահներէն մէկուն մէջ, ճոխ սեղանի մը շուրջը հաւաքուած էին Ազգային Ժողովի երեսունի չափ ազատական երեսփոխանները, որոնց մէջ կը տեսնուէին նաեւ երեք քահանաներ։

Աղանդերի միջոցին խօսք առաւ Դր. էֆ Զօհրապ, բացատրելու համար այս սեղանին ու հաւաքոյթին նպատակը։ Մեր պերճախօս Տրիբունը իրեն յատուկ սրբոցի ոճովը սկսաւ խօսիլ. ըսաւ թէ ընդհանրապէս ճաշեր կը տրուին ամուսնութեանց առթիւ, սակայն վերջերս, Ամերիկայի մէջ սովորութիւն եղած է նաեւ սեղաններ սարքել ամուսնալուծութեանց առթիւ. արդ՝ ներկայ սեղանը այս վերջիններէն էր...։

Այն սեղանակիցները որոնք հաւաքոյթին բուն նպատակը չէին գիտեր—և որոնց մէկն ալ ես էի—զարմացական ակնարկ մը ուղղեցին բանախօսին։ Ի՞նչ էր այդ ամուսնալուծումը.... Զօհրապ էֆ. չարաճճօրէն առկախ թողուց մեր հետաքրքրութիւնը և յանկարծ խօսքին նիւթը փոխեց։ Ճաշի միջոցին մէկ քանի սեղանակիցներու փոխանակած խօսքերը իրեն պատրուակ բռնելով, երկար բացատրութիւն մը տուաւ հայ մէբուսներու Օսմ. Խորհրդարանի մէջ ունեցած գործունէութեան մասին, որ մեծ շահեկանութեամբ լսուեցաւ ամենուն կողմէ։ Անիկա ճարտար արդարացում մըն էր բոլոր այն դիտողութիւններուն դէմ, որոնք երկու երեք տարիէ ի վեր կ'ուղղուին՝ մեր կողմէ՝ հայ մէբուսներու բռնած դիրքին մասին։

Յետոյ Զօհրապ էֆ.ի տեսութիւնները պաշտպանեց նաեւ Պետրոս էֆ. Հալաճեան, աւելի յուզուած գտնելով իր ձայնին՝ և աւելի շարժում՝ իր ձեւերուն մէջ։ Բայց ասիկա միջանկեալ դէպք մըն էր, որուն վրայ տեղի չի կայ ծանրանալու այս միջոցիս մանաւանդ որ տրուած բացատրութիւնները չեմ կարծեր թէ հրապարակման սահմանուած և կամ այդ նպատակով արտայայտուած ըլլային։

Զօհրապ էֆ. իր խօսքը շարունակելով, դարձաւ ամուսնալուծման և ըսաւ.

«Այո՛, պարոններ, այսօր ամուսնալուծման սեղանի մը շուրջը հաւաքուած ենք։ Ազատական կուսակցութիւնը և Դաշնակցական կուսակցութիւնը իրարմէ բաժնուեցան, ամուսնալուծում մը կատարեցին։ Միայն թէ պէտք է գիտնալ որ այս ամուսնալուծումը փոխադարձ անհաւատարմութեան, ներքին կռիւներու և նկարագրի հակառակութեան արդիւնք չէ. ո՛չ ալ անշուշտ ամլութեան կամ անկարողութեան, այլ համաձայնութեամբ կատարուած որոշում մըն»։

Զօհրապ էֆ. բացատրեց թէ Դաշնակցական ընդհանուր Ժողովը որոշած է որ Դաշնակցական երեսփոխանները Ազգային Ժողովին մէջ ունենան մասնաւոր խմբակ մը, զուտ Դաշնակցական կուսակցութիւն մը կազմեն. ահա՛ ամուսնալուծման բո՛ւն պատճառը։ Կարելի է ըսել որ ամուսնալուծումը յառաջ եկած է ո՛չ թէ այր և կնոջ անհամաձայնութենէն, այլ իրենց կամքէն անկախ՝ քահանայապետական Սինհոդոսի մը անդառնալի վճռին հետեւանքով։

Այդ վճռին ալ բացատրեց Զօհրապ էֆ.։ Ըսաւ թէ Ազատական կուսակցութեան Դաշնակցական և ո՛չ-Դաշնակցական անդամները միեւնոյն նպատակին կը ձգտին, միեւնոյն ճամբէն յառաջ կ'երթան, միայն թէ իրենց միջոցներուն և գործելակերպին մէջ տարբերութիւն կայ։ Այդ տարբերութիւնը ցոյց տալու համար, նրբամիտ բանախօսը օրինակ բերաւ երկաթուղիի գիծ մը, որուն վրայ երկու վայրաշարժներ դրուած են նոյն ուղղութեամբ մը. վայրաշարժներէն մէկուն մեքենավարը կ'ուզէ ժամը ութսուն մղոն արագութեամբ առաջ տանիլ իր մեքենան, միւսը աւելի խոհեմ կամ վեհերոտ, գիծէն դուրս ելլելու և կամ ո և է աղէտալի արկածի չենթարկուելու համար։ Հարկ չի կայ ըսելու թէ ո՛րն է ութսուն մղոն արագութեամբ գացող վայրաշարժը և ո՛րն է միւսը։

Այսպէս ուրեմն, Ազատական կուսակցութեան Դաշնակցական անդամները կ'ըսեն իրենց ընկերներուն.

— Մնաք բարով, մեր գործը ստիպողական է, վազելով պիտի երթանք։

Եւ ո՛չ-դաշնակցական անդամները կը պատասխանեն.

—Երթաք բարով, մենք ալ ետեւնուդ կամաց կամաց կը հասնինք ինշալլահ։

Այսպէս ուրեմն Թօքաթլեանի մէջ տրուած սեղանը կրնանք նմանցնել Բարիզ մեկնող երկու բարեկամներու Սիրքէճիի կայարանը ըրած ճաշին։ Բարեկամներ որոնց մին արեւելեան Ճեպընթացով կը մեկնի, մինչ միւսը քօնվանսիօնէլի մէկ վակօնը կը մտնէ և «ցտեսութիւն» ըսելով կը բաժնուին իրարմէ։

Զօհրապ էֆ.էն ետքը խօսք առին նաեւ Հմայեակ էֆ. Խօսրովեան, Պետրոս էֆ. Հալաճեան, Տօքթ. Վ. Թորգոմեան, որոնք խօսեցան այս բաժանումին վրայ, ցաւ յայտնեցին այդ մասին, ընդունելով հանդերձ անոր ճակատագրային անհրաժեշտութիւնը։

Ի վերջոյ խօսեցաւ Պ. Ս. Վռամեան, յանուն Դաշնակցութեան։ Ինք ուրիշ օրինակով մը, մարտական օրինակով մը, բացատրեց կատարուած իրողութիւնը։ Հայ ազգը նմանցուց բանակի մը, Դաշնակցականները այդ բանակին յառաջապահ հետադօտիչներն են, որոնք միշտ առաջ կ'անցնին, իրենց անձերը վտանգելով, անխոհեմ յառաջխաղացութիւններ ընելով, անծանօթ կիրճերն ու անտառները զննելով. բանակը մէկ է, բայց ամէն գունդ իրեն յատուկ դերը ունի։ Պահ մը, ըսաւ Պ. Վռամեան, հակայեղափոխական յիմար շարժում մը երեւան եկաւ ազգին մէջ, թշնամին շատ մը դիրքեր գրաւեց, հոսանքը հետզհետէ ծաւալեցաւ։ Վտանգաւոր անցք մըն էր որ կը կատարէինք ու պէտք էր որ բոլոր շարքերը սեղմած, քով քովի քալէինք ծուղակներու և դարաններու մէջէն։ Հիմա այդ վտանգաւոր ճամբէն անցանք, բաց դաշտին մէջն ենք և պէտք է որ յարձակողականի սկսինք։ Այս պարագային յառաջապահ հետադօտիչ խումբը առաջ կ'անցնի բնականաբար, իր դերը կատարելու համար։

Ու Պ. Վռամեան բաժանումի այս վայրկեանին գոհունակութեամբ յիշեց այն ծառայութիւնները զորս Ազատական կուսակցութիւնը կրցած էր մատուցանել իր 8-10 ամսուան գոյութեան միջոցին ու այս կերպով Դաշնակցական բանախօսը փոխանակեց այն գովեստները զորս նախորդ բանախօսները ըրած էին դաշնակցական գործունէութեան մասին։

Այս ամէն խօսուածներէն յայտնուեցաւ թէ Ա. Դաշնակցականները, թիւով 10-12 ի սպառ կը զատուէին Ազատական կուսակցութենէն և Ազգային Ժողովին մէջ կը կազմէին ուրոյն մարմին մը, բոլորովին Դաշնակցական ծրագրով մը։ Բ. Այս բաժանումը կ'ըլլար առանց բախումի, առանց ներքին կռիւներու և կամ սկզբունքներու հիմնական հակառակութեան, այլ սիրով ու խաղաղութեամբ ու փոխադարձ համակրանքի և յարգանքի արտայայտութիւններով։ Գ. Ազատական կուսակցութիւնը, հակառակ այս անջատումին, անխախտ կը մնար և կ'որոշէր իր դիրքը պահել Ազգային Ժողովին մէջ, նորանոր ուժեր հաւաքելով իր շուրջը, կամ սանկ ըսենք, քանի որ Զօհրապ էֆ. ամուսնալուծումի խօսք ըրաւ, կրկնամուսնութեան դիմելով, պայմանով որ այդ նոր ամուսինը դէմքով, բնութեամբ, նկարագրով, վարքով ու բարքով նման ըլլայ նախկինին, հոգ չէ թէ քիչ մը յօդացաւէ տառապի ու ենթացուպով քալելու ստիպուած ըլլայ։

Կատարուած իրողութիւնը, ինչպէս կը տեսնէք, մեր թէ՛ ազգային և թէ խորհրդարանական կեանքին համար մեծկակ կարեւորութիւն մը ունի, հետեւաբար կ'արժէ որ զբաղինք անով։

Յաջորդական քանի մը յօդուածներու մէջ կ'ուզեմ իմ կարծիքս պարզել այս մասին։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳԵՂԵՑԻԿ ԷՋԵՐ

ՄԱՐԴԿՈՒԹԵԱՆ ՍԷՐԸ

Կը հանդիպիմ աղքատի մը որ անօթութենէ կը տառապի։ Կը փութամ անոր օգնել։ Բայց չեմ ուզեր գիտնալ անոր անունը, անոր հայրենիքը։ Կարելի է որ անոր դէմքը չի տեսնեմ, բայց մարդ մըն է օգնութեան կարօտ։ Փոթորիկի մը ատեն, նաւազ մը երբ տեսնէ նաւ մը որ ընկղմելու վրայ է, իր կեանքը եւ իր բոլոր մարդոց կեանքը վտանգի կ'ենթարկէ զայն ազատելու համար։ Արդեօք կը հարցնէ՞

سیاسیات عمومیه

آوروپا موازنه‌سی

کچن برقاچ آی اثنالرنده آوروپا قوتلرینك ایجه زماندنبری فعالیتدن اوزاق طوران کوللکه‌لری تکرار قراقاق ایچنده حرکت ایتمکه باشلادی. هم بودفعه‌کی حرکتلرك قطعی وشدید اوله‌جغی واضح صورتده بللی اولیوردی. زیرا مدت مدیده‌دن بری یکدیکرینك قانه‌صوصامش، بربرینك ثروت وقوتنه کوز دیکمش اولان آوروپا قوملری ارتق پرورده ایتمش اولدقلری حسدلکی وسائل مختلفه‌نك تظاهریله هر بری کندی حسابنه اوله‌رق ویاخود برقاچی برارده مشترکاً بالفعل ارائه ایتمك تجربه‌سنده بولندیلر. فقط شایان ممنونیت برجهت وار ایسه اوده اوروپانك بیوك محاربه‌لره صحنه اولمقدن قورتیلوب، بك وخیم برمخاطره کچیرمش اولدیغیدر. از چوق ترقیات حاضره‌یی تعقیب ایده‌رك عصر حاضره‌کی بیوك فکرلرك محصول ذکاسی اولان مهم اثاری کوزدن کچیرنلره معلومدرکه انسانیت تدریجاً برذروهٔ تکمله ایلروله‌مکده‌در.

یکرمنجی عصرده ایسه ارتق ایجه کندی موجودیت معنویه‌سنی درك وتفهم ایتمش اولان بتون افراد بشریت همجنسلرینی طوپلر، تفنکلر، درتنوطلر وسائر وسائط حربیه ایله پارچه پارچه ایتمکدن حالا کری طورمه‌مقده‌درلر.

لکن امین اولملی که ساحهٔ مدنیت اوزرنده عرض اندام ایتمکده اولان ملتلرك بویله کومه کومه بریره تجمع ایدوب، اوروپا قطعه‌سنده مسکون بولنان نفوسك قسم اعظمی یعنی انکلیزلری فرانسزلری، روسلری وبونلره قارشی المانلری، اوستریالیلری وایتالیانلری ایکی کتلهٔ جسیمه‌یه انقسام ایچون عادتا برمجبوریت حصوله کتیرلمکده‌در.

بو مجبوریتلردن برنجیسی علی العموم هر قومك خارجی بتون منافع ودسائسدن صرف نظر ایده‌رك، هرشیدن مقدم کندی موجودیت سیاسیه واقتصادیه‌سنی نظر اعتباره المسی اولوب، برمملکتك یالکز داخلنه عائد بولنان شو جهت تأمین ایدلدکجه هانکی ملت اولور ایسه اولسون بردرلو خارجده برطاقم امال تعقیب ایتمکه جسارتیاب اولاماز. حکومتلری بویله علی الدوام منتظم برتشکیلات ایله هرحال وحرکته قارشی یکدیکریله اتفاق ایده‌رك، میانه‌لرنده بلا فاصله صیق برمربوطیت بولندیرمق اوزره موجود مجبوریتلردن ایکنجیسی دخی، داخلاً هیچ برشیئه ـ اقتصاد ویاخود سیاست نقطهٔ نظرندن ـ لزوم کوروله‌دیکی بروقتده اسکی زمانلرده اولدیغی کبی اوته بری کندیلرندن دون برسویهٔ مدنیه‌ده ویاقوت وثروتجه کندیلری هانکی اقوامدن یوکسك برموقعده بولنیورلر ایسه اوقوم اوزرینه مناسب کوردکلری وجهله اجرای نفوذ ایتمك ایسته‌یورلر، وارزو ایتدکلری کبی‌ده حرکت ایده‌رك، دنیانك اقسام مختلفه‌سنده بولنان اراضی‌یی ارالرنده تقسیم ایدیورلر. ایشته مسئله‌نك اك مهم جهتی بوراده درکه صوك زمانلرده فاس مسئله‌سی ملابسه‌سیله تظاهر ایدوب، المانیا وفرانسه افکار عمومیه‌لرینی ایجه صارصدی، لکن ایکی طرفك دخی رجال سیاسیه‌سنك مهارت متانت واعتدالی سایه‌سنده، قورقونج برکابوس کبی ایکی مملکتك افق سیاسیلری اوزرنده کورنمکه باشلایان محاربه بولوطلری زائل اولدی، شاید ایش بویله‌جه حل وفصل ایدلمه‌یوب‌ده فاس مسئله‌سی طولاییسیله مناسبات ساحهٔ سیاستدن صحنهٔ حربه انتقال ایتمش اولسه ایدی بهمه‌حال فرانسزلرك انکلتره‌نك معاونت ومظاهرت حقیقیه‌سنه مظهر اوله‌جقلری اشکار بولنیوردی.

المانیانك اعمال ایتمش اولدیغی برزرهلی‌یه بدل اونك اوچ مثلی یاپوب فیلوسنه علاوه ایتمك اوزره حاضر بولنان انکلتره، بالطبع المانیایه هجوم ایتمك ایچون بك کوزل برفرصت اله کچیرمشدی، لکن ایکی طرفك احتراصی بودرجه شدید بولندیغی برصیره‌ده وقوعه کله‌جك برمحاربه‌نك نه‌قدر بیوك وناقابل تلافی مضراتی اوله‌جغی دوشونمکده اولان المان وفرانسز سیاسیونی منازع فیه بولنان مسئله‌یی ساحهٔ سیاستده تسویه ایدوب، اوروپانك موازنهٔ عمومیه‌سنی محافظه ایتمکی بیوك برمحاربه‌یه ترجیح ایتدیلر.

آ. قسطانیان

(۱۹۹)

عبدالحمید وشرلوق هولمس

اوچنجی قسم

سقوطه طوغرو

آلتنجی فصل

طوزاق

صوکره باغچه‌ده اودونلرك بولندیغی محله طوغرو ایلرولەدك، اورایه واصل اولدیغمزده پاشا اودونلردن برطاقمنی بری طرفه آل دیو امر ایتدی. بن بوایش ایله مشغول اولدیغم زمان بش آلتی کشی همان اوزریمه هجوم ایدوب بردقیقه‌ده الی ایاغمی باغلایه‌رق اغزیمه‌ده بر مندیل طیقادیلر وبن اوراده اویله‌جه قالدم.

اشبو حکایه‌نك صوکنی اکلامق اوزره صبرسزلق ایله بکله‌ین طاهر پاشا:

— دیکر بکجیلر نه اولدی؟ دیو صوردیغنده:

عثمان جواباً:

— پاشا حضرتلری سوزی اوزاتمغه نه حاجت دیکرلری‌ده بویله‌جه بر بر ضیا پاشانك سوزلرینه الداندیلر...

— فقط هپسکزده بویله ایری ایری یرلرده باغلاندیغکز حالده نصل اولوبده بواوطه‌ده بولنیورسکز؟

بکجیلرك باشی جواباً:

— بزی بویله باغلایوب، برشی یاپمغه غیر مقتدر برحاله کتیردکدن صوکره کورولوشده اوحریفلر حقی بکی کلوب قاچیردیلر، یالکز کندیلرندن اوچ کشی بوراده قالوب، بزی بر بر بورایه کتیره‌رك سزك ورودیکزه قدر بزی بواوطه‌ده حبس ایتدیلر، شاید کلمسه ایدیکز بالطبع بوراده اذیتلر ایله ئوله‌جکدك.

عثمان اغا بوراده کندی سوزینه نهایت ویردی.

صالونده تضییق ایدیجی برسکوت حکمفرما اولدی، هپسی‌ده اشبو جریان حال مواجهه‌سنده محجوب قاله‌رق، برسوز بیله سویله‌مکه جسارت ایده‌میوب طاهر پاشایه توجیه نظر ایتمشلردی.

اختیار تفنکجی باشی‌درین برکدره دوچار اولمش برحالده عصبی برسرعت ایله بلا فاصله تسبیح چکیوردی. شمدی یکی وده‌ها بیوك شان وشرف امیدلری کاملاً زائل اولدیغی کبی بونلری‌احسان والطافدن محروم اولمق قورقولری‌ده تعقیب ایده‌جکدی، حال بویله ایکن نصل شوکتماب افندیسنك حضورینه چیقوب واقع اولانلری اکلاته‌جقدی؟

عبدالحمید کندی اوزرینه شبهه ایده‌رك، حق بکك فراری خصوصنده کندینك دخی ضیا پاشا ایله فاعل مشترك اولدیغنی تصور ایده‌بیلیر ایدی ... بودرجه وخیم شبهه‌لردن کندینی نصل قورتارجقدی؟

تفنکجی‌باشی مدهش خلجان وتلاشه دوچار اولدیغی حالده متصل دوداقلرینی صاللامقده ایدی.

طاهر پاشانك شوحالنی کورن برکمسه ذهناً دعا ایتمکده اولدیغنی حکم ایتمکه هیچ تردد کوسترمیه‌جکدی پاشانك رفقاسی‌دخی فوق‌العاده مکدر اولدقلری جهتله کندی یرلرنده بلا حرکت طوریورلردی.

نهایت سرای همایون یاورلرندن بری حکمفرما اولان سکوتی اخلال ایده‌رك:

— پاشا حضرتلری وقوعبولان شو حال هرنه قدر زیاده‌سیله بیوك وناکهانی بربدبختلق ایسه‌ده ناقابل تلافی دکلدر.

فراریلر هنوز بورادن چوق تباعد ایتمه‌مشلردر وظنمه نظراً بز بلا افاتهٔ زمان اونلری تعقیب ایتملی‌یز بلکه کندیلرینی طوتوب، واقع اولان ضرری تلافی ایده‌بیلیرز ... یالکز بزم ایچون شمدی دقیقه‌لر چوق قیمتلی اولدیغندن همان ایشه باشلامق ایجاب ایتمکده‌در.

دیکر یاور دخی سوزه قاریشه‌رق:

— اوت افندم! پاشا حضرتلرینك سوزی پك طوغرودر، همان بکقوز ضابطه مأمورلرینه خبر ویره‌لم، بوندن‌عدا وقت غائب ایتمکسزین اوآلچقلرك فرارینی منع ایتمك ایچون هرطرفه وسائط لازمه‌نك اتخاذی ضمننده معلومات ویرملی‌یز.

طاهر پاشا پك مکدر برحال ایله، اشبو سوزلری دیکله‌یوب، مأیوسانه النی صاللایه‌رق:

— رجا ایدرم، آرقه‌داشلر نصل مناسب کورر ایسه‌کز اویله‌جه اجرا ایدیکز ...

اشبو ضربه اوقدر شدتلی صورتده بکا تأثیر ایتدی‌که عقلم فکرم باشمدن کیتدی. وبرشی دوشونوب اجرا ایتدیرمکه قدرتم قالمدی ...

سزه ایسته‌دیککز کبی حرکت ایتمکه مأذونیت تامه ویرییورم ...

طاهر پاشا، بوسوزلری بعدالتکلم کوشه‌یه وضع اولنمش صدیر اوزرینه یورغون برحال ایله دوشدی.

یدنجی فصل

وقعه‌دن اول

سرای همایوندن کلمش اولان ایکی یاورلر هرنه قدر بیوك غیرتلرده بولندیلر ایسه‌ده بر موفقیت الده ایده‌مدکلرندن اوکیجه حقیقت‌حالی سلطان عبدالحمیده بیلدیرمکه مجبور اولدیلر. مستبد واقع اولانلری دونجه شدتلی صورتده حرصلانوب، هپسنك اوزرینه تهدید آمیز سوزلر ایله هجوم ایدوب، همان طاهر پاشایی ودیکر ایکی یاورلری سرایده حبس ایده‌رك، استنطاق ایدلمه‌لرینه اراده ایتدی.

(مابعدی یارین صباح)

استخراجاً طبعی ممنوعدر

թէ նաւաբեկեալները Անգլիացիներ կամ Ֆրանսացիներ են։ Գուցէ թշնամիներ ըլլան։ Բայց տպաւորիչ դժբախտներ են։ Բժիշկ մը ցաւագին ճիչեր կը լսէ, կը վազէ, կուգայ, տառապողը իր մահացու թշնամին է. բայց իր առջեւ մարդ մը կայ փրկութեան կարօտ։ Անոր համար ամեն անձնուիրութիւն կ'ընէ։ Գթութեան քոյրը հիւանդանոց կը մտնէ. որո՞նք իր մխիթարութեանց եւ խնամքներուն առարկայ պիտի ըլլան։ Ինք ալ չի գիտեր. մարդկային ընտանիքին անդամները։ Ամեն մարդ վստահ է թէ պիտի կրնայ անոր խնամքները վայելել, եթէ պէտք ունենայ անոր անձնուէր ջանքերուն։ Ա՛ս է ահա մարդկութեան սէրը։ Իմաստուն մը մահուընէ կ'ազատէ նաւաբեկեալ ծովահէն մը. իր քով կ'առնէ, կը հագուեցընէ, կը կերակրէ. եւ երբ իրեն հարցընէք թէ ինչո՞ւ այդպէս կ'ընէ, այսպէս քեզի պիտի պատասխանէ. «Անո՛ր մէջ ես մարդ մը չեմ տեսներ, այլ ամբողջ մարդկութիւնը կը տեսնեմ»։

Թարգմ.

ԺԻՒԼ ՍԻՄՈՆ

Մ. Գ. ՄՕՋԵԱՆ

ՍԻՐՋԱՆ ՏԷԲՌԷ

(Բ. ՅՕԴՈՒԱԾ)

«La sacrifiée» խաղն ալ, միւսներուն պէս ընտանեկան կեանքէ առնուած երբեմն՝ որքան խակամիտ նիւթի մը — կրնանք ըսել մէկէ աւելիներու — շուրջը կը դառնայ։ Բայց նախ ներկայացնենք գլխաւոր դերերը.

1. Պարոն կամը մը, բաւական աւելի ծանծաղամիտ, որ իր կնոջ գերիշխանութեան ենթակայ է, հակառակ որքան կ'ըլլան այս տեսակ մարդիկ որ ամէն բան կը չափեն կը կշռեն դրամի ակնոցով։

2. Անոր կինը՝ խեռ և թթու նկարագրով անմիտ տիպար մը որ իր բոլոր սէրն ու գորովը յատկացուցած է կրտսերագոյն աղջկանը, շփացած բայց քարի հակ մը որ իր մօրը ձեռքը գործիք է եղեր։

3. Ասոնց անդրանիկ աղջիկը, ուղիղ և ուժեղ նկարագրով, նոյն իսկ ընկերական կարգերը հեգնող, անգոսնող, հօրմէն անսեսուած, մօրմէն լքուած՝ ինք իրեն առանձնական կեանք մը ստեղծած է ընտանիքին մէջ որմէ ցրտացած է ներքնապէս։ Անկախ, քիչ մըն ալ սէգ ներքին մը ունի որ յարմար առենին պիտի երեւան գայ։

Աս ընտանիքին արուեստական գործունէութեան վարիչը, հաւատարիմ, ուղղամիտ, անկեղծ երիտասարդ մը որ, անծանօթ ծագում ունի և, նոյնպէս, արհամարհոտ աչքով կը նայի համբաններու և կեղծաւորիչ պատուաւորութիւններու վրայ։

5. Հարուստ ձեռնացող բախտախնդիր մըն ալ որ մեծ ձեռնարկներու գլուխ կը դառնայ, բախտին քմահաճոյքով։ Խարդախ ներքինով և պատուախնդիր սրտաքինով անձ մը որ կ'ուզէ իր դիրքէն օգտուիլ, և մէկ միլիոն ֆրանք օժիտով իր դայեկին առնել միւս ընտանիքին կրտսեր՝ շփացած աղջիկը։

6. Վերոյիշեալ բախտախնդիրին տղան, ապուշ արարած մը որ իր հօրը կամքին հլու գործիքն է։ Ըստ երեւոյթին հլու հնազանդ զաւակ, բայց էապէս տխմար սէրսէմ տղայ մը, խամաճիկ մը, մարդամեքենայ մը։

Կան երկրորդական դէմքեր որոնց վրայ ծանրանալ աւելորդ է։

Ու այս անձերու նկարագիրը տալով՝ արդէն շատ բան ըսինք բուն խաղին վրայ։ Բախտախնդիրը՝ մեծախօսիկ նկարագրութիւններով իր ձեռնարկներուն վրայ կը հրաւիրէ Պ. կամին ընտանիքին ուշադրութիւնը։ Նշանտուքէն առաջ, աս «գործի մարդիկը» կ'ուզեն համաձայնիլ օժիտի քանակութեան մասին։ Կամը ունի երեք աղջիկ, որոնց ամէն մէկուն համար պատրաստուած է 300,000ական ֆրանք, բայց մեր բախտախնդիրը անանկ պզտիկ գումարներով աղջիկ չառներ իր անման տղուն, և... սակարկութիւնը կը խզուի։ Աղջկան մայրը քիթը աս գործին մէջ ալ կը խօթէ և ճարճարուկ կ'ընէ համոզելու իր կոմս էրիկը որ միւս երկու աղջիկներուն վերապահուած դրամօժիտն ալ ու զիա ուրիշ տրամադրելի գումարներ ալ միացընէ և թեկնածուին պահանջած մէկ միլիոն ֆրանքը ամբողջացնէ։ Չէ՞ մի որ մանչուն հայրն ալ իր կողմէ, երկու միլիոն կը տրամադրէ իր սիրասուն զաւկին երբեւ դրամօժիտ։ Եւ յետոյ, անգամ մը որ այս ամուսնութիւնը գլուխ ելլէ, ինչե՜ր, ինչե՜ր պիտի չըլլան... Բարձր ընկերութեան մէջ մուտք, տօնավաճառներ, պաշտօններ, պատիւներ, յարաբերութիւններ, օթոմօպիլով պտոյտներ, թատրոն, պարահանդէս... որոնց շնորհիւ ի հարկէ միւս աղջիկներուն ալ բախտը պիտի մտնի։

Գործը կարգին է, նշանտուքը կատարուած է, աղջկան կողմէն մէկ միլիոն ֆրանք կուտան, մանչուն հայրն ալ նօտարէն վաւերացեալ թղթով երկու միլիոն կը յատկացնէ։ Բայց անիծեալ սատանան աս խնդրին մէջ ալ ձեռը կը զանէ երեւան բերելու համար եղած խարդախութիւնը. իրողութիւնն այն է որ մեր բախտախնդիր պարոնը ուրիշ ընկերութեան մը (որուն նախագահն է՝ անարժանաբար) ի պահ դրած արժեթղթերը իր սեփականութիւնը կլլեցուցեր է։ Եւ արդէն բոլոր իր մեծխօսիկութիւններն ալ կուտ մը չեն արժեր, ո՛չ ձեռնարկներ ունի, ո՛չ քարիւղի հանք, ո՛չ իսկ դանկ մը։

Այս ամէն յայտնութեանց տեղեակ են կամին գրագիրը և մեծ աղջիկը, որոնք իրենց անկախ, կորովի և պարկեշտ նկարագրին բերումով, իրարու կը համակրին. բայց գրագիրը այս համակրութեան մէջ անուղղամիտ չերեւալու համար պաշտօնէն կը հրաժարի և հեռաւոր երկիր մը երթալ կ'որոշէ։

Նշանտուքը ջուրը իյնալու վրայ է. մեծ աղջիկը այս առիթով քողազերծ կ'ընէ կատարուած դաւերը ու մէկ կողմէ՝ հօրը անմիտ վարմունքը, միւս կողմէ ալ մօրը քմահաճ, անշահ նկարագիրը անոնց երեսին տալով՝ իր սիրած ազնուահոգի երիտասարդին կը նուիրուի՝ խապաւ բաժնուելով ընտանեկան յարկէն։

Տեղն է ըսել. Երկինքէն երեք խնձոր ինկաւ...։

Ս. Գ.

ՆԱՄԱԿ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱՅԷՆ

(Մեր մասնաւոր թղթակիցէն)

ՍՕՖԻԱ, 20 դեկտ.

Հաւաստի աղբիւրէ կ'իմանամ թէ պուլկարական դահլիճը դեկտ. ամսոյ վերջերը պիտի հրաժարի և ճիշդ յունուար 1ին հետեւեալ կերպով պիտի կազմուի։ Վարչապետ՝ Պ. Կէշօֆ, արտաքին գործոց նախարար՝ Պ. Տանէֆ (Սօպրանիէյի նախագահը, որ պիտի պահէ նաև նախագահի պաշտօնը), ներքին գործոց՝ Պ. Մաճարօֆ (Սօպրանիէյի Ա. փոխ նախագահը) կրթական՝ Պ. Պոպչէֆ, ելմտական նախարար՝ Պ. Թ. Թոտորօֆ, դատական՝ Լիւտսքանօֆ (արդի ներքին գործոց նախարար), պատերազմական՝ զօրավար Տանչէֆ, առեւտրական՝ Պ. Ապրաշէֆ (արդի դատական նախարարը), երկրագործական՝ Պ. Մրխաթօֆ, հանրօգուտ շինութեանց՝ Պ. Խրիսթօ Թոտորօֆ (Սօֆիայի երեսփոխան) և երկաթուղիներու՝ Պ. Թոլաստի, հեռագրական և հեռաձայնի՝ Պ. Ֆրանկիա (արդի հանրօգուտ շինութեանց նախարար)։ Այս փոփոխութիւնները ըլլալէ ետք դահլիճին մէջ, կարեւոր փոփոխութիւններ պիտի ըլլան պուլկար արտասահմանի դեսպաններուն մէջ։ Կ'ըսուի թէ ներկայ պատերազմական նախարար զօրավար Պ. Նիքիֆօրօֆ պիտի անուանուի Կ. Պոլսոյ պուլկարական դեսպան և Պ. Սարաֆօֆ պաշտօնանկ պիտի ըլլայ, մինչեւ հիմա Թուրքիապուլկար առեւտրական պայմանագրութիւնը կնքած չըլլալուն համար։

⁂

Ֆէրտինանտ թագաւորին գործակատար Մ. Զապրաչիկօֆ իր հրաժարականը տուած ըլլալով անոր տեղ պիտի անուանուի գաղտնի ոստիկանութեան պետ Պ. Պէյէֆ, իսկ վերջինին տեղ Վառնայի նահանգապետ Պ. Ժիկօ Ժիկօֆ։ Կ'ըսուի թէ պալատական շատ մը բարձրաստիճան պաշտօնատարներ պիտի հրաժարին և անոնց տեղ երիտասարդ ու կարող զինուորականներ պիտի անուանուին։ Այս փոփոխութիւններու պատճառները բոլորովին գաղտնի կը պահուին։

⁂

Անցեալ օր երկաթուղիի պաշտօնեաները մեծ ցոյց մը ըրին Սօպրանիէյի առջեւ և շատ մը բանախօսներ ճառեր արտասանեցին շահագործող ռէժիմի և հանրօգուտ շինութեանց նախարար Պ. Ֆրանկիայի դէմ։ Այս վերջինը, որ նոյն միջոցին Սօպրանիէյէն կը դառնար, ցուցարարներուն կողմէ սուլուեցաւ։ Ցուցարարները փոխանակ օրականի, ամսական կ'ուզեն և իրենց հանգստեան օրերը աւելցնելու պահանջ դրած են։ Այդ մասին բանաձեւ մը տուին վարչապետ Պ. Կէշօֆի, և Սօպրանիէյի նախագահ Պ. Տանէֆի, Սօպրանիէյին ներկայացնելու համար։

ՍԻՍԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

ՌՈՒՍԵՐԸ ՄԻՇՏ ԿԸ ՅԱՌԱՋԱՆԱՆ

ՕՏԱՐԱԶԳԻՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ՑՈՅՑԵՐ

Կացութիւնը օրէ օր կը ծանրանայ Պարսկաստանի մէջ և երկրին բաժանումը մօտալուտ կը նկատուի։ Ինչպէս յայտնի է ռուս կառավարութիւնը իր վերջնագրով պահանջած էր որ Ամերիկացի ելմտական խորհրդական Պ. Շուսթըր ճամբուի անմիջապէս, բոլոր եւրոպացի պաշտօնատարներու անուանումը իր կողմէ վաւերացուի, և ռուսական արշաւախումբին ծախքերը պարսիկ կառավարութենէն վճարուի. Քառասունըութ ժամ պայմանաժամ տրուած էր պարսիկ կառավարութեան։ Այս վերջինը չափաւոր լեզուով մը պատասխանած է թէ կարգ մը պատճառներով չի կրնար ընդունիլ ռուսական պահանջումները և կ'առաջարկէ իրողութիւնները աւելի ճշգրտօրէն քննել։

⁂ Թեհրանի մէջ մեծ յուզում կը տիրէ։ Շուկաները և վաճառատուները գոցուած են։ Հազարաւոր երիտասարդներ թափօր կազմած ազդարարութիւններ կը փակցնեն օտար հաստատութեանց պատերուն վրայ։ Այդ ազդարարութիւնները վերջացած են «մահ կամ ազատութիւն» բառերով։ Սուրբ պատերազմ հռչակուած է Ռուսերուն դէմ։ Օտարազգիներուն կեանքը վտանգի մէջ է։

⁂ Թաւրէժէն հասած հեռագիր մը, դեկտ. 3 թուով, կը ծանուցանէ թէ պարսիկ կրօնաւորները մզկիթներուն մէջ կը քարոզեն թէ բոլոր Պարսիկները պէտք է միանան, օտարազգիներուն դէմ պայքարելու համար։ Մեծ թուով հրացաններ բաժնուած են։ Ռուսական պահակախումբեր կը հսկեն հանրային բարեկարգութեան վրայ։

⁂ Գազվինէն հեռագիր մը կ'ըսէ թէ ռուսական զինուորները Ռէշթի մէջ զինաթափ ըրած են պարսիկ քաղաքապահները և գրաւած են հեռագրատունը։ 2000 ռուսական զօրք հասած է Ռէշթի հարաւային կողմէն 30 մղոն հեռու։ 25 խազախ ժամանած են Թեհրան և 200 ալ Գազվին։

⁂ Պարսկաստանի նախարարապետը երեսփոխաններուն ծանուցած է թէ բանակցութիւնները կը շարունակուին Անգլիոյ և Ռուսիոյ հետ։ Վարչապետը յոյս ունի թէ Պ. Շուսթըր եթէ ճամբուի, ռուսական զինուորները Թեհրանի վրայ չպիտի քալեն։

⁂ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարը Սըր Էտուարտ Կրէյ Ռամկ. ժողովին յայտարարած է թէ ամերիկացի Պ. Շուսթըր իր պաշտօնը առանձնապէս չէ ստանձնած խառնուիլ քաղաքական էնթրիկներու, բայց նկատի չէ առած Պարսկաստանի մասնաւոր կացութիւնը։ Նախարարապետը դիտել տուած է թէ ռուս և պարսիկ կառավարութիւնները չէին կրնար իրարու հետ հաշտ ապրիլ, երբ պաշտօնի վրայ գտնուող պարսիկ պաշտօնատար մը նախատական գրութիւններ կը հրատարակէր Ռուսիոյ դէմ։ Սըր Էտուըրտ Կրէյ կ'ըսէ թէ Պարսկաստանի անկախութիւնը կախում ունի Անգլիոյ և Ռուսիոյ փոխադարձ շահերէն, զորս պէտք է նկատի առնել և թէ պարսիկ կառավարութիւնը չի կրնար Ռուսիոյ հակառակ պաշտօնատարներ գործածել։ Նոյնպէս սահմանադրական ռէժիմը պէտք չէ արհամարհէ ռուսական շահերը, քանի որ Ռուսիոյ համար անկարելի է յետադարձ շարժում մը ընել։

⁂ Թան ի վեր կը հանէ ամերիկացի ելմտական խորհրդական Պ. Շուսթըրի անուղիղ ընթացքը, որ Անգլիացիներուն և Ռուսերուն նեղութեան կը պատճառէր։ Թան յոյս կը յայտնէ որ խնդիրը իրաւախոհութեամբ մը կը դադրի, ելմտական խորհրդականը ճամբելով։ Բարիզեան Թերթը մատնանիշ կ'ընէ Թեհրանի ռուսական դեսպանին անխորհուրդ ընթացքը, որով ան իր կառավարութեան համամիտ ցոյց չէր տար ինքզինքը։ Թան կը յայտարարէ թէ եւրոպական կացութիւնը պիտի վտանգուի, եթէ խնդրին կարգադրութիւնը ուշանայ։

⁂ Լոնտոնի քաղաքական շրջանակներուն մէջ սա կարծիքը կը տիրէ թէ ռուսական գործողութիւնը Պարսկաստանի մէջ՝ Թուրքիտալական պատերազմին հետեւանքն է։

⁂ Պետերսպուրկի մէջ սա համոզումը կը տիրէ թէ ռուսական զինուորները առանց դժուարութեան Թեհրան պիտի մտնեն և թէ անոնց մուտքը պարսկական մայրաքաղաքին մէջ՝ բոլորովին անհրաժեշտ է կը նկատուի։

⁂ Պերլինի ճամբով Թեհրանէն հասած հեռագիրներ կ'ըսեն թէ անիշխանութիւն կը տիրէ Պարսկաստանի մէջ։ Նորէն Թիւրքմէններու խումբեր կազմուած են հիւսիսային նահանգներու մէջ։ Ռուսիա անուղղակի կերպով կը քաջալերէ, նախորդ Շահը գահուն վրայ բարձրացնելու համար։ Անգլիոյ ընթացքն ալ հետզհետէ կասկածելի կը դառնայ։ Հարաւային նահանգներու մէջ բուռն դայրոյթ կը տիրէ Անգլիոյ դէմ։ Միթինկներ գումարուած են Շիրազի և Սպահանի մէջ։ Պարսիկները դիտել կուտան թէ հակառակ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարին պաշտօնական յայտարարութեան, որով Ռուսիոյ թոյլ չպիտի տրուէր պարսկական հող գրաւելու, անգլ. կառավարութիւնը կը բռնաբարէ ազատութիւնը։

⁂ Գերմանիոյ Խորհրդարանին մէջ վարչապետը կարդացած է Կ. Պոլսոյ պարսիկ գաղթականութեան մէկ հեռագիրը որով ըսուած է թէ հակառակ Ռուսիոյ և Անգլիոյ կողմէ եղած յանձնառութիւններուն՝ Պարսկաստանի գործերուն չմիջամտելու և հողային ամբողջութիւնը յարգելու, Անգլիա զինուոր հանած է Պարսկաստան, իսկ Ռուսիա Խազախներ ղրկած է, հիւսիսային Պարսկաստան արշաւելու համար։ Հեռագիր քաշողները կը բողոքեն միջազգային օրէնքի և մարդկային արժանապատուութեան բռնաբարումին դէմ։ Ուստի իրաւունքի և արդարութեան բոլոր պաշտպաններէն կը խնդրեն որ պայքար մղեն այդ անիրաւ յարձակման դէմ։

⁂ Բ. Դուռը որոշած է Պարսկաստանի օսմ. հիւպատոսարաններու պահակ զինուորներուն թիւը աւելցնել, օսմ. հպատակներու շահերը ու կեանքը պաշտպանելու համար։ Նախարարաց Խորհուրդը իր առաջիկայ նիստին մէջ պիտի զբաղի սա խնդրով թէ Թուրքիա ինչ դիրք պէտք է բռնէ պարսկական տագնապին առթիւ։ Պարսիկ կառավարութիւնը հաւաստիքներ տուած է թէ օսմ. հպատակներուն և օտարահպատակներուն կեանքը ու ինչքերը պիտի պաշտպանուին։ Հակառակ այդ հաւաստումին, օսմ. կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք առած է սահմանագլխին վրայ։

⁂ Կ. Պոլսոյ Պարսից դեսպանատունը հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Շիրազի կուսակալ Սաամ-իւլ-Տէօվլէ, եղբայր Պոլսոյ Պարսից դեսպանին, բնակարանէն դուրս ելած առեն Թեհրանի մէջ սպաննուած է անծանօթներու կողմէ։

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԹՈՒՐՔԻՏԱԼԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Իտալական աղբիւրէ հասած լուրերը կը ծանուցանեն թէ թշնամի արշաւախումբը միշտ կը յառաջանայ դէպի Տրիպոլսի ներսերը, թէեւ քիչ մը դանդաղօրէն, տեղական պայմաններու դժուարութեան և օսմանցիներու դիմադրութեան պատճառաւ։ Պէնկազիի, Հոմսի և Տէրնայի մէջ ալ կատաղի կռիւներ կը մղուին։ Գալով Տարտանէլի պաշարման, Իտալիա ալ եւս հրաժարած է այդ ծրագրէն ու իր նաւատորմը ուժ պիտի տայ Ափ. Տրիպոլսի պատերազմական գործողութեանց։

⁂ Սթէֆանի գործակալութիւնը Տէրնայէն սա հեռագիրը ստացած է դեկտ. 3 թուով. — Երէկ, թուրքեւարաբ երեք զօրագունդեր, մօտաւորապէս 1000 հոգիէ բաղկացած, ընդհանուր յարձակում մը ըրին մեր հարաւային ճակտին վրայ, բայց մեր հրետանիին կողմէ ետ մղուեցան։

⁂ Հունգարիէն Պոհեմա թերթը կ'ըսէ թէ իտալական հրետանին նոյեմբ. 22ի իրիկունը Տրիպոլսի աւստրիական հիւպատոսարանը ռմբակոծած է։

⁂ Մաթէն Հոմսէն հեռագիր մը ստացած է, որուն համաձայն, իտալական զինուորները պիտի ջանան Ին-Զարան գրաւել և ծովեզերքի անվտանգութիւնը ապահովել ձմեռը, իսկ յառաջիկայ գարնան պիտի ձեռնարկուի Տրիպոլսի ներքին մասերուն նուաճման։

⁂ Սթէֆանի գործակալութիւնը Տրիպոլսէն սա հեռագիրը ստացած է դեկտ. 2 թուով. — Այսօր իտալական զրահապատ-յածանաւ Լիկուրիա ռմբակոծեց Զանզուրը։ Նոյնպէս պիտի ռմբակոծուի Թաժիւրան, որ թշնամիի համախմբման կեդրոնն է։ Հոմսէն հասած լուրերու նայելով, երէկ կէս օրին, իտալական երեք ջոկատներ հետազօտութիւն կատարած առենին բուռն հրացանաձգութիւն մը եղած է իրենց վրայ։ Իտալացի զինուորները ուրիշ երկու ջոկատներու և թնդանօթներու օգնութեամբ ետ մղած են թշնամին, մինչեւ Լէպտայի աւերակներէն անդին։ Իրիկուան հօն դարձած են։ Մեր զինուորներուն կորուստն է 2 հոգի սպաննուած և 10 հոգի վիրաւորուած։ Թշնամիին կորուստը խիստ շատ է։

⁂ Տրիպոլսէն ձեռնհաս պաշտօնատուն հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ մեծ թուով իտալացի զինուորներ դեկտ. 16ի առաւօտուն յառաջխաղաց շարժում մը սկսած են Ային-Զարայի կողմը, մեծ ուժգնութեամբ յարձակելով օսմ. յառաջապահներուն վրայ։ Կէս օրին մօտ, օսմ. զինուորները արաբ կամաւորներու հետ յարձակած են թշնամիին վրայ։ Սուինով մղուած կատաղի կռիւ մը յետոյ, որ քանի մը ժամ տեւած է, Իտալացիները պարտուած ու իրենց առաջին դիրքերուն մէջ մղուած են։ Իտալացիները բազմաթիւ մեռեալներ ու վիրաւորներ և մեծ քանակութեամբ ռազմամթերք, պարէն ու գերի ձգած են կռուի դաշտին վրայ։

⁂ Վիեննայէն կը հեռագրեն թէ դիւանագիտական աղբիւրէ քաղուած տեղեկութեանց համաձայն, Ռուսիա տէրութեանց հետ կը բանակցի, պատերազմին վերջ տրուելու համար։ Հաշտութեան պայմաններուն մէջ պիտի գտնուի Տարտանէլի բացումը։ Տէրութիւնները ռուսական առաջարկին համամիտ կ'երեւան։ Սակայն Բ. Դուռը որոշ կարծիք մը չէ յայտնած այդ մասին։

⁂ Քէօլնիշէ Զայթունկ կը ծանուցանէ թէ Ռուսիա պատրաստ է Տարտանէլի նեղուցը բանալ տալու դիւանագիտական գործողութեամբ մը։ Անգլիա միշտ հակառակ է նեղուցին բացման։ Շահագրգռական պիտի ըլլայ տեսնել թէ Լոնտոնի դահլիճին դիրքը ինչ պիտի ըլլայ Ռուսիոյ հետ համաձայնելէ յետոյ։

⁂ Պետերսպուրկէն քաղուած հեռագիր մը կը հաստատէ թէ Անգլիա Տարտանէլի խնդրի մասին մասին կատարելապէս համամիտ է Ռուսիոյ։

⁂ Լոնտոնէն հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ անգլ. 8 զրահաւորներ Գորֆու հասած են, ուր պիտի սպասեն Արշիպեղագոսի նաւային գործողութեան։ Մալթայի մէջ 10 խոյս մարտանաւեր հրամանի կը սպասեն, Եգէական ծով երթալու համար։

⁂ Սթէֆանի գործակալութիւնը սա հեռագիրը ստացած է Մասաուայէն — Արաբական եզերքէն հասած տեղեկութեանց նայելով, նոր զինուորներ ու թնդանօթներ ղրկուած են Տօպան։ Նոյնպէս օգնական զօրք ղրկուած է Մօքքա, Շէյխ-Սաիտ, Շէյխ-Ահմէտ և Էպու-Պիքր։

⁂ Տրիպոլսէն Սթէֆանի գործակալութեան կը հեռագրեն դեկտ. 2 թուով. — Երէկ առտու մեր հետեւակազօրքի 52րդ գունդը, ալպեան վաշտ մը, նշանաձիգներու երկու վաշտ և հրշէջ զինուորներու մէկ գումարտակ յառաջացան մեր աջ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ 209

ԱՊՏԻՒԼ ՀԱՄԻՏ ԵՒ ՇԵՐԼՕՔ ՀՈԼՄՍ

ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԴԷՊԻ ԱՆԿՈՒՄ

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԳԼՈՒԽ

ԹԱԿԱՐԴԸ

Ջիա փաշայի աչքերը ուրախութենէն շողացին. այսու համերձ ծածկեց իր ներքին խնդութիւնը և անտարբեր կերպարանք մը առնելով՝ պատասխանեց.

— Ձեր հրամաններուն կը սպասեմ, ինչպէս որ կ'ուզէք, այնպէս կ'ընենք...։

— Այո՛, այո՛, հիմա Պէյքօզ կ'երթանք և Հազզը պէյի մեր բանտարկուած ըլլալը ձեզի կը ցուցնեմ...։ Բայց Երլտըզէն հեռանալէ առաջ անգամ մը վեհափառ տէրոջս պէտք է երեւնամ. կարելի է ինծի պէտք կ'ունենայ,

— Քանի որ այսպէս է, ես յարկաբաժինս կ'երթամ և հոն ձեզի կը սպասեմ։

Թիկնապահը խոնարհութիւն մը ընելով դուրս ելաւ և արագ քայլերով գնաց իր յարկաբաժինը։

Հոն իրեն կը սպասէր երիտասարդ մը որ՝ սպասաւոր մը ըլլալ կը թուէր իր հագուստէն։ Թիկնապահը անոր ականջին քանի մը խօսքեր փսփսալէ ետքը զայն ճամբու դրաւ և ինք թիկնաթոռի մը մէջ երկննալով սիկառէթ մը վառեց.

— Մինչեւ հիմա գործերնիս յաջող գնաց, մտածեց, և եթէ այսպէս շարունակուի, կարծեմ յաջողութիւնը կատարեալ կ'ըլլայ...։ Եւ այն ատեն թէ՛ մահուան սպառնալիքներէն կ'ազատիմ և թէ միանգամայն խիղճս կը հանդարտի գործած չարիքիս մէկ մեծ մասը դարմանած ըլլալով... միայն թէ մեր բարեկամները կարենային ժամանակին օգտուիլ իրենց տուած տեղեկութիւններէս...։

Թիկնապահը ժամ մը աւելի սպասեց իր թիկնաթոռին մէջ։ Թահիր փաշա չէր կրցած անմիջապէս Սուլթանէն հրաման խնդրել Երլտըզէն դուրս ելլելու համար և ստիպուած էր ներկայանալ անոր և կարգ մը չինծու բացատրութիւններ տալ իր դուրս ելլելուն մասին։ Սակայն Ապտ իւլ Համիտի վստահութիւնը այնքա՛ն մեծ էր իր հրացանակիրներու պետին վրայ որ անոր ամէն խօսքերուն համոզուած էր։

Ի վերջոյ բարեհաճած էր հրաման տալ Թահիր փաշայի որ մինչեւ իրիկուն բացակայի Երլտըզէն։

— Բայց, Վեհափառ Տէր, ըսած էր հրացանակիրներու պետը, գուցէ հարկ ըլլայ գիշերն ալ պալատէն դուրս անցնելու։

— Ո՛չ, պատասխանած էր Սուլթանը վճռաբար, գիշերը պէտք է որ հոս, իմ մօտս գտնուիս։

— Վեհափառ տէր, աղերսած էր միւսը, բացառաբար կը խնդրեմ ձեր վեհափառութենէն որ գոնէ մէկ անգամի համար շնորհ ընէ ինծի թոյլ տալու որ գիշեր մը պալատէն դուրս անցնեմ։

— Ուրեմն որոշապէս ըսէ՛ թէ ի՞նչ կարեւոր բան քեզ կը ստիպէ այս գիշեր դուրս մնալու, ըսած էր կասկածոտ բռնաւորը, և եթէ համոզուիմ քու պատճառաբանութիւններուդ, այն ատեն հրաման կուտամ։

— Շատ լաւ, պատասխանած էր Սուլթանին հաւատարիմ ծառան, այժմ կը մեկնիմ և իրիկուընը կը վերադառնամ պալատ և եթէ հարկ ըլլայ անպատճառ կրկին դուրս ելլելու և գիշերը Երլտըզէն հեռու անցնելու, այն ատեն ձեզի կը բացատրեմ ամէն բան ու ձեր տալիք հրամանին համեմատ կը գործեմ։

Այս խօսքերէն ետքը Թահիր փաշա մեկնած էր Սուլթանին քովէն և եկած Ջիա փաշան գտած։

Քառորդ մը ետքը, երկու պալատականները կառքով կ'ուղղուէին կամուրջ և հոնկէ ալ կը մտնէին Վափորի ասխալ'ան եղերքը մեկնող շոգենաւը։

Թահիր փաշա հետզհետէ կը խանդավառուէր, խորհելով իրենց ծրագրած գործին վրայ, որուն յաջողութիւնը ապահով կը նկատէր։ Ինչ մեծ փառք պիտի ըլլար իրեն համար, ձեռք ձգել այդ յեղափոխականները և զանոնք Երլտըզ բերել ու իր վեհափառ տիրոջ յանձնել։ Աբտ իւլ Համիտ ո՜վ գիտէ երախտագիտական ինչ շնորհներով պիտի լնուր իր հաւատարիմ ծառան, ո՞րքան իր ազդեցութիւնը պիտի մեծնար պալատին մէջ ուր արդէն բացառիկ դիրք մը կը վայելէր... բոլոր այս բաներուն վրայ մտածելով ծերունի զինուորականը կ'ոգեւորուէր։

— Ես այս գործին յաջողութեանը բոլորովին վստահ եմ, ըսաւ իր երիտասարդ ընկերոջ, խնդիրը այն է միայն որ քու տեղեկութիւններդ ստոյգ ըլլան և այդ մարդիկը իրաւցնէ գան Հազզըն փախցնելու փորձեն։

— Ապահով կրնամ ըլլալ։

— Յետոյ, մի՛թէ կատարելապէս վստա՞հ ես որ 4-5 հոգի միայն պիտի ըլլան... եթէ ո՛չ ջանանք աւելի բազմաթիւ անձերով սպասելու իրենց... Եթէ այս գործին մէջ անյաջող ըլլանք, այն ատեն երկուքնուս ալ ապագան կը խորտակուի ու չենք կրնար մեր Սուլթանին երեսը նայիլ։

— Այս մասին ես ապահով եղիր. իմ տուած տեղեկութիւններս երբեք չեն կրնար սխալ ըլլալ... արդէն ես ալ քեզի չափ այս գործին յաջողութեան փափաքող եմ և անկէ մեծամեծ բաներ կը սպասեմ, հետեւաբար թեթեւօրէն չպիտի շարժիմ երբեք։

Այսպէս խօսակցելով երկու բարեկամները հասան Պէյքօզ։

Երբ նաւամատոյցին վրայ ելլելով ուղղուեցան դէպի շուկային ձախ կողմը, Թիկնապահը գաղտնագողի նայուածք մը պտտցուց չուրջը և հաւանօրէն գոհ մնաց իր զննութենէն, ուղղուեցաւ մինչեւ այն ատեն ունեցած քիչ մը մտատանջ կերպարանքը յանկարծ փոխուեցաւ և դէմքին վրայ զուարթութիւն մը ճառագայթեց։

— Այս՝ ինչ գեղեցիկ գիւղ է եղեր Պէյքօզը, ըսաւ իր ընկերակցին։

— Ուրիշ ատեն չէի՞ր եկած հոս։

— Հաւատացէք որ առաջին անգամն է որ ոտքս այստեղ դրի։ Արդեօք բաւական հեռո՞ւ է եղեր մեր տեղերիս...։

— Երթալիք տեղերնիս շատ հեռու չէ, պատասխանեց Թահիր փաշա, հազիւ 20 վայրկեան կը տեւէ։

Արդարեւ չխաղ էր հրացանակիրներու պետին ըսածը և ճիշդ ու ճիշդ հաշուած էր հեռաւորութիւնը։ Հազիւ թէ քսան վայրկեանը լրացած էր, երկու բարեկամները հասան խոշոր պատերով շրջապատուած մեծ պարտէզի մը երկաթեայ դրան առջեւ և Թահիր փաշա դրան զանգակը հնչեցուց ուժգին։

(Շարունակելի)

կողմէն, շարունակելու համար դէպի Մորիի փոքր ամրոցը երկարող գիծը որուն զի աւելի հայաստանու տեղ մը հասնելին։ Թշնամի բուռն կերպով հարուածեց ու ժխորի հանդիպեցան։ Այդ ոյժերը բաղկացած էին թուրք կանոնաւոր զինուորներէ և արաբ խումբերէ։ Հրացանի և թնդանօթի հարուածներ փոխանակ ըլլալէ յետոյ մեր զօրքերը յառաջացան և սուինով յարձակում մը գործելով գրաւեցին այդ դիրքը։ Թշնամին անկարգօրէն ետ քաշուեցաւ, մեր հրետանիին կրակէն հալածական։ Մորիի ամրոցին մեր հրետանիները ուժ տուին կատարուած գործողութեանց, մաքառելով թուրք դաշտային հրետանիին դէմ, որ հարաւակողմը կը գտնուէր։ Իտալական հետեւակազօրքը և ամրաշէնները իսկոյն մեր նոր գիծը ուժովցուցին։ Այդ կռուին մէջ ունեցանք 8 մեռեալ և 12 վիրաւոր։ Թշնամիին կորուստները մեծ եղան։ Երէկ առտու թշնամին նոր յարձակում մը ըրաւ Հէննիի հարաւակողմը, բայց ետ մղուեցաւ։ Կէս օրէն յետոյ, մեր Քարլօ-Ալպերթօ յածանաւը ռմբակոծեց Ֆօնտուքն և չէնք մը քանդեց։ Այդ ռմբակոծման հետեւանքով տեսնուեցաւ թէ թրքական թեւ մը աճապարանքով կ'ուղղուէր դէպի Այն-Զարա։ Իսկ ուրիշ թեւ մըն ալ տեսնուեցաւ որ Պէյլըլայէն դէպի ովասիսին ներսերը կը յառաջանար։ Մեր սաւառնակները հետազօտութիւն կատարելով տեսան թէ ամայի է դէպի Զանզուր երկարող շրջանակը։ Պէնկազիէն նոր լուր չկայ։

⁂ Իտալիա օգնական զինուորներ ղրկած է Պէնկազի, ուր իտալական զինուորներուն թիւը 45000ի կը հասնի։ Զապասուիր որ այս շաբթու յառաջխաղաց շարժում մը կատարուի։

⁂ Թան Տարտանէլի մասին Պէրլինէր Թակպլաթի հրատարակած լուրին վրայ իր կարծիքը յայտնելով կ'ըսէ.— Տէրութեանց ընթացքը ոչ թէ իրական փոփոխութիւն մը կրած է, այլ աւելորդ։ 1841ի և 1856ի պայմանագրութեանց համաձայն, նեղուցները փակ պիտի մնան պատերազմական նաւերուն առջեւ որքան ատեն որ Թուրքիա պատերազմի մէջ չի գտնուիր։ 1871ի դաշնագրութեան մէկ յօդուածը կը տրամադրէ որ ներքին նաւագնացութեան ազատութիւնը յարգուի։ Թան կ'ըսէ թէ 1871ի դաշնագրութեան հետ դժուար է հաշտեցնել Թակպլաթի այն լուրը, որուն համաձայն, Թուրքիա պէտք գոցէ Տարտանէլը, ծփուն ականներ ունենալով հին նաւեր ընկղմելով մուտքին մէջ։

⁂ Տրիպոլիսէն Սթէֆանի գործակալութեան ղրկուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Թանի թղթակից Պ. Ժան Քարէրի վրայ յարձակում գործուած է գիշեր ատեն, երբ բնակարանը կը վերադառնար ան։ Դաշոյնի հարուածով մը վիրաւորուած է վզին մօտ։ Վէրքը վտանգաւոր չէ։ Այդ մահափորձին հեղինակը յաջողած է փախչիլ և յայտնի չէ ո՛վ ըլլալը։ Կը կարծուի թէ Թուրք մըն է, որ ուզած է վրէժ լուծել Պ. Քարէրի դէմ, Թանի ղրկած թղթակցութիւններուն մէջ Արաբներուն գործած վայրագութիւնները նկարագրած ըլլալուն համար։ Ոճրագործը կը հետապնդուի։ Պ. Քարէր և ֆրանսական հիւպատոսը սպառնական նամակներ ստացած էին, բայց տեղական իշխանութեանց իմաց տուած չէին։ Վիրաւորեալին վիճակը լաւ է և տենդ չունի։ Անկողնէն ելած է։ Տրիպոլիի իտալական հրամանատարը 10000 ղրուշ խոստացած է ոճրագործը գտնողին։ Օսմ. հեռագրական գործակալութիւնը կը հերքէ սա տարաձայնութիւնը թէ Պ. Քարէրի վրայ եղած մահափորձը Օսմ. Բօմպէի սպառնալիքներուն արդիւնքն է։ Իտալիոյ պետական անձնաւորութիւնները և մամուլը համակրութիւն կը յայտնեն Պ. Քարէրի ու Ֆրանսացիներուն։ Հանգանակութիւն մը բացուած է, Պ. Քարէրի նուէր մը ընելու համար։

⁂ Ֆրանսական և անգլիական թերթերը կը հաստատեն թէ Արաբները սոսկալի խոշտանգումներ ըրած են իտալացի զինուորներուն վրայ։ Իտալական մամուլը պայքար կը մղէ արաբական վայրագութեանց առթիւ։ Իտալական կառավարութիւնը բողոքագիր մը յղած է եւրոպական կառավարութեանց, լուսանկարներու հետ։

⁂ Ֆրանքֆուրթէր Զայթունկ կ'իմանայ թէ Եգիպտոսի ու Թունուզի սահմանագլուխներէն ո և է օգնութիւն չպիտի հասցուի թրքական բանակին, Անգլիոյ և Ֆրանսայի կողմէ դրուած արգելքին պատճառաւ, որովհետեւ Թուրքիա կը չարունակէ անհամակիր մնալ Երրեակ Համաձայնութեան և սերտ կերպով կապուած է Գերմանիոյ քաղաքականութեան։

ՆՈՐ ԵՂԵՌՆԱՓՈՐՁԸ
ՍԵԼԱՆԻԿԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ ԳԾԻՆ ՎՐԱՅ

ԵՐԿՈՒ ՀՈԳԻ ՄԵՌԱԾ

Երկու շաբաթ առաջ Սելանիկի թերթերը ծանուցած էին թէ մակեդոնական յեղափոխական Բօմ. Թէն Սել Նիկի, Սքիւպի, Մանաստըրի և Կորիծէի [illegible] հրապարակներ [illegible] [illegible] ձայնով Մակեդոնիոյ [illegible] կացութիւնը պաշտած [illegible] նոր բէժիմին [illegible]։ Ուստի Բօմպէն կը յայտարարէր որ ստիպուած է ամէն միջոցներու [illegible] պայքարելու։ Այդ սպառնալիքը ի գործ դրուած է այս օրերս, ինչպէս կը հասկցուի Սելանիկէն հասած հեռագիրներէն։ Սիւաբարու թղթակից կը հեռագրէ թէ անցած կիրակի օր կէս օրին Սելանիկէն դէպի Կ. Պոլիս ճամբայ ելած կառախումբը Տօյրանի և Ապընճալիի միջեւ գծէն դուրս ելած է դժոխային մեքենայի մը պայթումին հետեւանքով, որ փուրկոնի մը մէջ դրուած էր։ Երկու հոգի սպաննուած և չատ մը անձեր վիրաւորուած են։ Երկաթուղիի ընկերութեան Կ. Պոլսոյ տնօրէնութիւնն ալ Տէտէ Աղաճի կայարանէն հեռագիր մը ստացած է, որուն համաձայն, Սելանիկի ու Կ. Պոլսոյ կառախումբերը իրարու հետ չէին հաղորդակցած, տենամիթով կատարուած եղեռնափորձի մը պատճառաւ։ Կառախումբին պետը և քօնտիւքթէօր մը սպաննուած են։ Երկաթուղիի ընկերութեան տնօրէն Պ. Միւլլէր չի կարծեր որ վիրաւորներ գտնուին, որովհետեւ ամենէն առաջ գտնուող փուրկոնը քանդուած է պայթումէն, իսկ միւս կառաբարձ վակոններուն մէջ մարդ չըլլար ընդհանրապէս։ Կը կարծուի թէ պուլկար հրոսախումբերու կողմէ գործուած է այդ եղեռնափորձը։

⁂ Րումէլիի երկաթուղիի ընկերութեան ստացած տեղեկութեան համաձայն, երկրորդ եղեռնափորձ մըն ալ կիրակի կէսօրին մօտ ի գործ դրուած է Քէօբրիւլիի մօտ։ Երկաթէ գիծերուն վրայ տենամիթէ պօմպաներ դրուած էին։ Բայց կառախումբը կ. ցած է անվտանգ անցնիլ։ Միայն վերջին վակոնը և գիծը թեթեւօրէն վնասուած են։ Իրիկուան ժամը 6ին ալ անծանօթներ պօմպա մը նետած են Քէօբրիւլիի երկաթուղիի գիծը պաշտպանող օսմանեան զինուորներուն վրայ։ Ոչ ոք վիրաւորուած է։ Միայն զինուորներուն տաղաւարը քանդուած է։ Պայթումի պատճառաւ ոստիկան-զինուորները իրենց տաղաւարին մէջ չէին գտնուեր և հակառակ զուէին կ'ընէին։

⁂ Մինչեւ երէկ իրիկուն Բ. Դուռը ո և է տեղեկութիւն չէր ստացած այդ եղեռնափորձերու մասին։ Երկաթուղիի ընկերութեան տնօրէնութիւնը քանի մը օր առաջ հարցուած չինութեանց նախաբարութեան դիմելով խնդրած է որ կառավարութիւնը զօրաւոր միջոցներ ձեռք առնէ պուլկար հրոսախումբերուն դէմ։

ԿՐԵՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Կրետէի մէջ տիրող ընդհանուր շարժման հետեւանքով տեղւոյն իսլամ համայնքները հեռագրով եպարքոսէն խնդրած են որ օսմ. կառավարութիւնը ազդու միջամտութիւն մը ընէ, կղզիին իսլամներուն սպառնացող կացութեան վերջ տալու համար։

⁂ Վերջին հեռագիրներուն նայելով, Կրետէի մէջ շարժումը նուազած է։ Առժամապէս յետաձգուած է կրետացի երեսփոխաններու առաքումը Աթէնքի Երեսփ. ժողովին։

ՆՈՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Տէմօքրաթ կուսակցութիւնը իր աւլի օրուան նիստին մէջ որոշեց միանալ Համերաշխութեան և Համաձայնութեան կուսակցութեան հետ։

ՇԷՅԽ-ՈՒԼ-ԻՍԼԱՄԸ

Կը հերքուի Շէյխ-ուլ-իսլամի հրաժարման զրոյցը։ Աւլի օր Շէյխ-ուլ-Իսլամը Սուլթանին ներկայացաւ։

ՆԱՅԻԼ ՊԷՅԻ ՃԱՄԲԸ

Ելմտական նախարար Նայիլ պէյի ճաշը լաւ ազդ-ուրութիւն առաջ բերած է Ֆրանսայի ելմտական շրջանակներուն մէջ։

ՆԱՒԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ

Անցեալ հինգշաբթի առտու Խտիվէի Իսմայիլիա շոգենաւը Իսմիրի ծովախորշին մօտ ընդմիջեայ թորքիլի մը զարնուելով քթիլիոնին մէկ թեւը կոտրած է։ Ուղեւորները, թիւով 500 հոգի, մեծ խուճապի մատնուած են։ Շոգենաւը ծանր վնաս չէ կրած։ Իր ճամբան շարունակելով մինչեւ Պիրէոն, հոն նորոգութեան ենթարկուած է։ Քննութիւն բացուած է, արկածին պատճառները երեւան բերելու համար։ Ուրիշ լուրի մը նայելով, շոգենաւը խարսխանշանի մը զարնուած է։

ՏԻԿԻՆ ԱՐՄԱՆՏ ՖԼՕՃԷ
ՓԱՐԻԶԵԱՆ ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ
405, Բէրա, Մեծ փողոց, 405

Վարիէտէ վաճառատան դիմաց

Տիկին Արմանտ Ֆլօճէ մայրաքաղաքիս կիներուն կը ծանուցանէ թէ եղանակին բոլոր նորաձեւ ապրանքները ստացած է։ Բարիզի լաւագոյն վաճառատուններէն մէկուն հետ կնքած համաձայնութեամբ կրնայ fourniture-բայեէօրներ հայթայթել վեց ոսկիի անմրցելի գնով։ Մեծ մթերք հագնելիքի և պարահանդէսի շրջազգեստներու։

Ամէն պարագայի մէջ պէտք չէ ո և է զգեստ կարել տալ առանց սեղմիրանի և լանջապանի (սութիէն-կորս), որոնք fourniture-բայեէօրի չինութեան համար անհրաժեշտ են։ Ամէն ձեւով պատրաստուած գեղեցիկ պլուզներ ալ կը ծախուին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ
ՏԵՂԱՊԱՀԸ ՌՈՒՍ ԴԵՍՊԱՆԻՆ ՄՕՏ

ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ

Ռուսական դեսպանատան կողմէ եղած յայտարարութեան հակառակ, մինչեւ չաբաթ օր ռուս հիւպատոսարանը վիզէ չէր ըրած կամ'ոլ. պատգամաւորներու անցագիրները և անոնցմէ չատեր թէեւ պատրաստուած էին բայց ամէնքն ալ միացին հոն։ Պատ. Տեղապահ, երէկ, ընկերակցութեամբ Պ. Յ. Ափիարի, գնաց ռուսական դեսպանատունը և խնդրեց Պ. Չարիքոֆէ որ անմիջապէս հարկ եղած հրամանները տայ թէ Պոլսոյ և թէ գաւառներու ռուս հիւպատոսարաններուն որպէս զի առանց առարկութեան վիզէ ընեն անցագրերը։ Այս առթիւ Տեղապահ Սրբազանը իր շնորհակալութիւնները յայտնեց դեսպանին, որ կաթող. պատգամաւորներու խնդրին մէջ այնքան բարեացակամութիւն ցոյց տուած էր։ Դեսպանը ի պատասխանի յայտարարեց թէ ինք անձամբ աշխատած է բոլոր խնդիրներու մէջ պաշտպան է իր ձեռքէն եկածը ընելու Հայոց Պատրիարքարանին։

⁂ Լոնտոնէն կը գրեն Հորիզոնի.— «Երկար և երկար ժամանակ գրուած էր եւրոպաբնակ հայերի կաթողիկոսական ընտրութիւններին մասնակցելու իրաւունքի մասին։ Արդ երբ դա իրականութիւն է դառել, սովորական հայկական անտարբերութիւն է տիրում ամենուրեք։ Եւրոպայի հայ առաջնորդի հրահանգով լոնտոնահայերի կողմից մի պատուիրակ ընտրելու համար ժողով կայացաւ նոյեմ. 2ին, մի հայ վաճառականի գործերի վաճառատան մէջ։ Չորս կողմը փռուած էին կոյտերով պարսկական գորգեր. տեղ տեղ նոցա վրայ նստել էին Լոնտոնի հայ գաղթականութեան ներկայացուցիչները, որոնք բացի մէկ երկուսից գրեթէ բոլորը վաճառականներ էին։ Նախագահում էր Պ. Կարապետ Կիւլպէնկեանը, որը պէտք եղած պաշտօնական հրահանգները կարդալուց յետոյ ժողովը բացուած է համարում։ Ապա մի շարք վիճաբանութիւններ են լինում կաթողիկոսական խնդրի շուրջը, որոնց մասնակցում են պրոֆ. Ցակոբեան, Պ. Պ. Րաֆֆի, Տօնապետեան եայլն։ Յետոյ անցնում են պատուիրակի ընտրութեան։ Քուէ են ստանում Պ. Պ. Կիւլպէնկեան, Մոստիճեան Րաֆֆի, պրոֆ. Ցակոբեան, Ասլանեան, Տօնապետեան, Կիւտէնեան և այլք։ Առաջին երկուքը ստանալով համեմատաբար աւելի չատ ձայն՝ ընտրուած են համարւում։ Յետոյ ներկաների համաձայնութեամբ, նախագահը խնդրում է Պ. Րաֆֆիին տեղեկութիւններ տալ կաթողիկոսական ընտրելիների մասին։ Պ. Րաֆֆին թւում է մինչեւ այժմ կանդիտատ համարւող կաթողիկոսացուներին, բացատրելով թէ ո՛վ ինչ խմբի ներկայացուցիչն է համարւում։ Պ. Րաֆֆին ի վերջոյ աւելացրեց որ այժմ խօսքը ընտրուած պատուիրակներինն է և ներկայ ժողովի համար հետաքրքիր է գիտենալ՝ ո՛վքեր են նոցա կաթողիկոսական թեկնածուները։ Ընտրուած պատուիրակը պատասխանեց, թէ իրան խնդիրը չատ լաւ ծանօթ չէ, նա դեռ չէ ուսումնասիրել այդ հարցը, յամենայն դէպս պիտի աշխատի խղճի մօտ իր ձայնը տալ։ Պ. Րաֆֆին հարցրեց. «գոնէ ասէք, Օրմանեանին ձայն պիտի տա՞ք թէ՞ոչ»։ Ընտրուած պատուիրակը պատասխանեց՝ «ինչպէս այդ հարցն էլ ինձ համար պարզ չէ։»

⁂ Պոլսոյ եկեղեցական պատգամաւոր Ցակոբ Աչոտ եպս. երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց, առէ էջմիածին մեկնելու համար։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՏԵՂԱՊԱՀ

Երուսաղէմի պատր. Տեղապահ Դանիէլ Սրբազան, որ Երուսաղէմէն Եգիպտոս մեկնած էր, երէկ Աղեքսանդրիայէն մայրաքաղաքս ժամանեց և ուղղակի երուսաղէմատուն գնաց և հոն իջեւանեցաւ։ Ն. Սրբազնութիւնը վանքին իր մեկնումին առթիւ հարկ եղած բացատրութիւնները պիտի տայ Վարչութեան։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆՆԵՐԸ

Օսմ. Խորհրդարանի հայ անդամները աւլի օր նոր գումարում մը ունեցան, որոշելու համար կառավարութեան մօտ ըլլալիք դիմումը հայաբնակ գաւառներու քարտէպրութեան մասին։ Խորհրդարանի հայ անդամները, համամիտ են այն կէտին մէջ թէ առանց յապաղման պէտք է ազդու դիմում մը ըլլայ Դահլիճին մօտ յետոյ Խորհրդարանին, պարզելով նոյն նահանգներուն ենթարկուած վիճակը։

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Պայրամի առթիւ Տեղապահը Կ. յս. պալատ գնաց և միւս հոգեւոր պետերուն հետ ներկայացաւ Կայսեր ու յայտնեց հայ ազգին շնորհաւորութիւնները։ Յետոյ այցելեց գահաժառանգ իշխանին, Վարչապետին, Շէյխ իւլ Իսլամին և Դատական Նախարարին, իսկ միւս Նախարարներուն շնորհաւոր-գրեր ղրկուեցան։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հաղ որ-րծութիւնը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Տեարք Եղբարք Կիւլպէնկեան իրենց բարեյիշատակ հօր Մնաց. Սերովբէ էֆ. Կիւլպէնկեանի անուան տարեդարձին առթիւ ընդհ. պատարագելով հոգեհաց տալու համար իրենց բարի սովորութեան համաձայն, քարենամ ած են նուիրել Հիւանդանոցիս 25 օսմ. ոսկի։ Տէր Հայկ. Վ. Հարենց իր հանգուցեալ ամուսնոյն յիշատակին նուիրած է, ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցիս, տասը օսմ. ոսկի, Անվէրապահ Տէր և Տիկին. Պ. էֆ. Համբարձումեան երկու հարիւր ֆր. նուիրած են Ազգ. Հիւանդանոցին իրենց որդւոյն Արմենակ էֆ.ի ամուսնութեան առթիւ։

ՊԱՇՏ. ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ
ԴԱՏԱՍ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ

Սամաթիոյ բնակիչներէն Տիկին Մանեայ Կարապետեանի և ամուսնոյն երբեմն Ռուսճուգ բնակող և այժմ բնակութիւնը անյայտ, Սամաթիացի Արամ Լօքմաճեօզեանի ամուսնական դատավարութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ դեկտ. ամսոյ 13ի երեքշաբթի օր ժամը 1ին (Ը. Ե.) Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Դատաստանական Խորհրդոյ առջեւ՝ Պատրիարքարանի մէջ։ Հետեւաբար կը հրաւիրուի Պ. Ա. ամ Լօքմաճեօզեանէ որոշեալ օրը ներկայանալ Դատաս. Խորհրդոյ ի Պատրիարքարան։ Հակառակ պարագային ի բացակայութեան տեղի պիտի ունենայ դատավարութիւնը և ինքը իրաւունք չպիտի ունենայ բողոքելու։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՎԱՐԺԱՊԵՏԸ ՊԻՏԻ ՀՐԱԺԱՐԻ

Երէկ Բ. Դրան մէջ զրոյց կը չրջէր թէ վարչապետը պիտի հրաժարի։ Սակայն այս լուրը յետոյ չստուգուեցաւ։

ԿՐԵՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Կրետէի արդի կացութեան մասին օսմ. կառավարութիւնը իր դեսպաններուն միջոցաւ ռուսական, անգլիական և ֆրանսական կառավարութեանց ուշադրութիւնը հրաւիրած ըլլալով, նոյն տէրութեան ց կողմէ եկած պատասխաններուն համաձայն, պաշտպան տէրութիւնները կը բանակցին, օսմ. չահերու ի նպաստ լուծելու համար խնդիրը։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Մօրքայէն և Շէյխ-Սաիտէն հասած պաշտօնական հեռագիրներ կը հաստատեն այդ վայրերուն ռմբակոծումը իտալական մարտանաւերու կողմէ։

⁂ Տրիպոլիս քաղաքին մէջ սովը և քոլերան մեծ աւեր կը գործեն օրական 40-50 մահ կը պատահի քոլերայէ։

ԱՒԱԶԱԿՆԵՐՈՒ ՀԵՏ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ

Աւլի գիշեր Մանասթըրի Լիվատիա գաւառակի Զապուրքա գիւղը Դաչուլա հրոսապետի և 7 ընկերներուն հետ ոստիկան զինուորներու ջոկատ մը կռուի բռնուելով երկու զինուորներ ծանրապէս վիրաւորուած են։ Ատոնցմէ մէկը մեռած է։ Աւազակները խոյս տուած են։

ՔՈԼԵՐԱ ԱՑՏԸՆԻ ՄԷՋ

Այտըն քաղաքին մէջ քոլերայէ 10 դէպքեր պատահած են նոյեմ. 18էն։ Վարակեալներէն 4ը մեռած են։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Երէկ Նախարարաց Խորհուրդի գումարման պահուն Օսմ. Կայս. Պանքայի տնօրէնը Ելեւմտական Նախարարին հետ երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒՉԸ

Սելանիկի ոստիկանական տեսուչ անուանուեցաւ Տարտանէլի ոստիկանական Բ. գոմիսէրներէն Հիւսնի Նաիմ պէյ։

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱԾ Է

ՇԱՆԹ զուարճ-գեղարուեստական հանդէսի 11րդ թիւը, ճոխ ու բազմակողմանի բովանդակութեամբ, ինչպէս նաեւ՝

ՄԵՐ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ

1912

բոլորովին անձնման, աժան, հետաքրքրական, բազմաթիւ պատկերներով։

Գին 5 ղրշ.

Խմբագրատան «ՇԱՆԹ», պայարան

ՎԱՐՁՈՒ

Օրթաքէօյ, գեղատեսիլ դիրքի մը վրայ կառուցուած ընդարձակ տան մը մէջ վարձու կը տրուին մէկ կամ երկու հանգստաւէտ սենեակ։ Առողջարար օդ և ծովահայեաց տեսարան։ Դիմել Արեւելքի խմբագրութեան։

ՕՐԻԷՆԹԱԼ ՔԱՐՓԷԹ ԸՆԿ.

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
400,000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
Իզմիր, Տարափին վրայ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ
Բէրա, Մեծ Փողոց, թիւ 327
Պոլիս, Պահչէ Գափու
ՍՏԱՄՊՕԼԵԱՆ ԽԱՆ

ՎՍՏԱՀԵԼԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՈՐ ԱՄԷՆԷՆ ԱԺԱՆ ԿԸ ԾԱԽԷ
Ամբողջ Կ. Պոլսոյ մէջ

ՄԵԾ ՄԹԵՐՔ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ
ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԳՈՐԳԵՐՈՒ

ԵՒՐՈՊԱՑԻ ԳՈՐԳԵՐ
(միակ ճուէրը ցօններու աւքիւ)
ՀԱՏԸ ՄԷԿ ՕՍՄ. ՈՍԿԻԷՆ ՍԿՍԵԱԼ
ԺԱՄԱՆՈՒՄ ԱՄԷՆ ԱՄԻՍ
Բացարձակապէս անփոփոխ գին

Péra, 327

Օ ԼԻՕՆ

336—40 ԲԵՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ 336—40

Կը փութանք մեր յարգոյ յաճախորդներուն ծանուցանելու թէ ձմրան եղանակի բոլոր նորաձեւ ապրանքները հասած են արդէն։ Այս ձմրան ամենէն յարգի նորաձեւութիւնը թաւիշն է։ Ոչ մէկ վաճառատուն կրնայ թաւիշներու այնքան զանազանութիւն ընծայել որքան Օ Լիօն վաճառատունը իր նպաստաւոր գիներով։ Նոյնպէս կը ծախուին կիներու րօպթիւմներ թաւիշէ և տրաէ, թաւչեայ մանթոներ, Լիօնի ամէնէն ընտիր մետաքսեղէնները, թաւշապատ բրդեղէններ և տուլլը փոս վերջին նորաձեւութեամբ ու բոլոր նորաձեւ կարնիթիւրներ Շրջազգեստներու և Մանթօներու համար։ 24—16

ԱՐԱՄ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

ՄՈՒՇՏԱԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԱՀՄՈՒՏ ՓԱՇԱ ՔԻՒՐՔՃԻ ԽԱՆ, 1-5

Արանց և կանանց համար առաջին կարգի և ամէն տեսակ մուշտակներ, Մանշոն և Պօա, վերջին նորաձեւութեանց համաձայն։

Այցելութիւն մը կը բաւէ ապրանքներու ազնուութեան և տեսակներու զանազանութեան մասին համոզուելու համար։

ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՈՐՈՇ ԳԻՆ

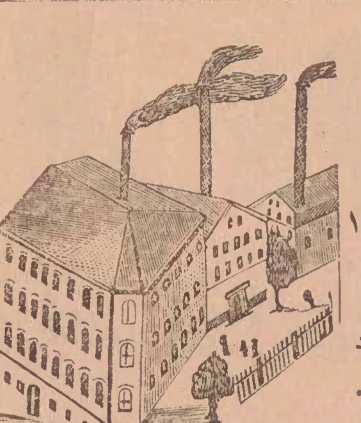

ارسلانلی بیوك موبلیا فابریقه‌سی

لئونژ . فریدمان

استانبول محمود پاشا نومرو ١٠٢

لئون ژ . فریدمانك بیوك موبلیا فابریقه‌سی، استانبولده محمود پاشاده ١٠٢ نومروده کندی مالی اولان خان ایچنه نقل ایدلمشدر . کرك کندی فابریقه‌سنده وکرك اوروپا فابریقه‌لرنده اك صوك موده اوزرینه اعمال ایدلمش هر درلو موبلیا و اشیانك نفاستیله ظرافت ومتانتنی اکلامق ایچون، بر کره مذکور مغازه وفابریقه‌یی زیارت ایتمك کفایت ایده‌جکی محترم اهالی‌یه عرض اولنور .

ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ԼԷՕՆ Ժ. ՖՐԻՏՄԱՆ
ՊՈԼԻՍ, ՄԱՀՄՈՒՏ ՓԱՇԱ, ԹԻՒ 102

Լէօն Ժ. Ֆրիտմանի կարասիներու մեծ վաճառատունը կը ծանուցանէ թէ իր սեփական խանին մէջ հաստատուած է, Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, թիւ 102. կը բաւէ այցելել այդ հաստատութիւնները, գաղափար կազմելու համար անոր ճոխ մթերքին ու կարասիներուն այլազանութեանը վրայ, որոնց ամէնքն ալ նորաձեւ գրութեամբ պատրաստուած են թէ իր գործարանին և թէ եւրոպական գործարաններու մէջ։

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆ

Ցանձնարարութիւնները մեծ խնամով քոփ'կը կատարուին։ Թէ՛ աքանաւ թէ մեծաքանակ վաճառում կ'ըլլայ։ 4

ՏՕՔԹ. ՍԵՐԹԼԵԱՆ
ԱՉՔԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ
ԱԿՆԱԲՈՅԺ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Բէրա, Մեծ փողոց, թիւ 169, Տէլլա Սուտա դեղարանին վրայ։ Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէս օրէն յետոյ, ժամը 2-5 (Ը. Ե.)։ Աղքատները ձրի կը դարմանէ ամէն ժամադրութեամբ։

ՏՕՔԹ. ՄԻՄԻՏԵԱՆ
(ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ)

Աչքի, ականջի, քթի և կոկորդի։ Մասնագէտ Ֆրանս. Սէն-Պէնուա հիւանդանոցի։ Անճարայժ Աղքատախնամի։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր 9—12 և 1—4 (Ը. Ե.) իր դարմանատունը՝ Բէրա, Կալաթա-Սէրայ, նախկին շէնք Տօքթ. Խամէրեանի։

Աղքատները ձրիաբար կը դարմանէ ամէն օր մինչեւ կէսօր իր դարմանատունը 38

ԼԱԶԱՐՕ ՖՐԱՆՔՕ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ՊՈԼԻՍ,
Ֆինճանճըլար Եօգուշ, թիւ 31, 33, 35 եւ 37

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ
ԲԵՐԱ, Բասաժ տ'Անաթօլի
ՂԱԼԱԹԻԱ, Եէնի Ճամի փողոց, թիւ 14, Թիւնէլին մօտ
ՊՈԼԻՍ, Սուլթան-Համամ, թիւ 3

ԿԱՀԱՒՈՐՄԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ

Գորգ, Նկարէն թուղթեր, Մուշամա, Լինօլէօմ, Անեղնագործուած սփռոցներ, Ուղեւորութեան ծածկոցներ
Ամէն տեսակ վարագոյրներ, Աղուափետուրներ

14—18

پاسقال كللر خلفى

بيوك پيانو مغازه‌سى

هر درلو موزيقه آلات و ادواتى بولنور. امريقانك اك مشهور پيانو و ائوليان نام پيانولالرينك يكانه وكيلى

مغازه‌نك تاريخ تاسيس
١٨٦٣
بك اوغلى حاجوپولو پاساژنده
نومرو ٢٥ - ٣١ نومرو

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ԷՕԼԻԱՆ ԲԻԱՆՕԼԱՅԻ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

ԲԱՍՔԱԼ ՔԵԼԼԵՐ ՅԱՋՈՐԴ

1863ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԲԵՐԱ, ԲԱՍԱԺ ՀԱՃՈՓՈՒԼՕ, ԹԻՒ 25—31 28—52
ԲԻԱՆՕԼԱ, ԲԻԱՆՕ ԵՒ ՈՒՐԻՇ ՆՈՒԱԳԱՐԱՆՆԵՐ

خيرى اقبال قيونجى قرداشلرى

بيوك خفافيه مغازه‌سى درسعادت سلطان حمام خداوردى خان نومرو ١١

آمريقان هوودلاستيكلرى

خالص امريقان هوودلاستيكلرى دنيانك اك صاغلام وطيانقلى لاستيكلريدر. اصلا قايماز شدلى رطوبتدن محافظه ايدر. پارچه‌لننجيه قدر رونقنى غائب ايتمزه. مغازه‌مزده هركيسه‌يه الوير بوطينلر، اسقارپينلر، ترليكلر وهردرلو صاغلام وظريف اياق قابلرى دخى واردر.

طشره‌دن وقوعبوله‌جق طوپدن سپارشلر درحال كال سرعتله اجرا ايديلور.

ԽԱՅՐԻ ԻԳՊԱԼ ԳՈՅՈՒՆՃԸ ԵՂԲԱՐՔ

HOOD
RUBBER COMPANY
BOSTON

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀՈՒՏ ԼԱՍՏԻԿՆԵՐ
ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ, ԽԻՒՏԱՎԷՐՏԻ ԽԱՆ, ԹԻՒ 11.

Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին այրերու, կիներու և տղոց յատուկ նորաձեւ, տոկուն ու շիք սկարպին, կօշիկներ և բանթօֆլ, ամէն [illegible]: Գիները չափաւոր են: Ամերիկեան Հուտ Լաստիկները աշխարհիս ամէնէն տոկուն և լաւ տեսակն է:

Գաւառներէն յանձնարարութիւնները փութով կը կատարուին: 104—61

امريقاده ديشه طبيبى دوقتور آرام آره‌وبان

امريقاده فيلادلفيا دارالفنون واناطومى مكتبندن مأذون اولوب بوكره بك اوغلنده تپه‌باشنده ٣٧ نومرولى قاليتيقو آپارتماننده اجراى صنعت ايتمكده اولديغندن محترم قارئينمزدن احتياجى اولانلره توصيه ايدرز.

ԲԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՈՆԻՔ

BANQUE DE SALONIQUE

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 10.000.000 Ֆր.
ՎՃԱՐ. ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 3 Մարտ 1906ին
6.000.000 Ֆր.
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 3 Մարտ 1906ին
3.700.000 Ֆր.

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Կ. Պոլիս Վոյվոտա փողոց
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Այրը Էֆ. խան Բիւթիւպճանէ փողոց

Մասնաճիւղեր՝ Էտիրնէ, Պէյրութ, Գավալա, Տէտէաղաճ, Տրամա, Մանաստըր, Սելանիկ, Սամսոն, Իզմիր, Ուսքիւպ, Սերէզ:

Գրասենեակներ՝ Կիւմիւլճինա, Գասանտրա և Սոֆիա:

Սելանիկի պանքան կրցածին պանքայի վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով, ապրանքներու վրայ փոխատուութիւն կ'ընէ և ապրանքներ իբր աւանդ կ'ընդունի:

Խնայողական Սնտուկ՝ *Նպաստաւոր տոկոսով:*

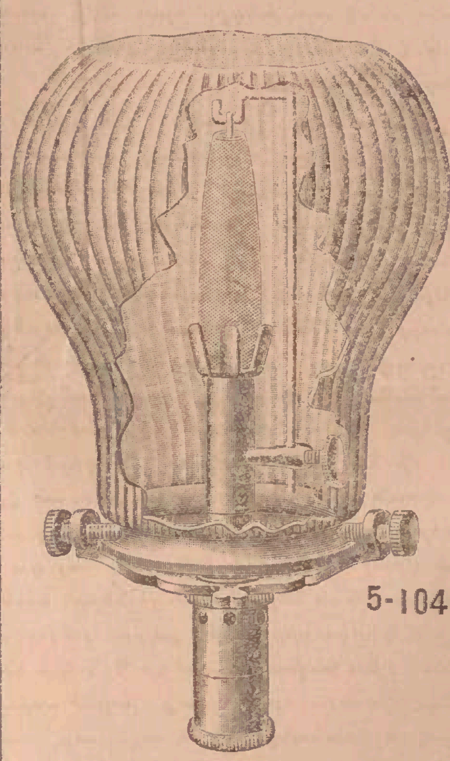
5-104

آسه‌تيلن تنويراتى عمومى تجارتخانه‌سى

غلطه‌ده هزارن سوقاغنده نومرو ٧

پارسده قليشى بولوارنده (اوفيسى سانترال داسه‌تيلن) نام تجارتخانه‌نك اجنته‌سى

مغازه‌مز شهرلر، اوتللر، قهوه‌لر، صيفيه‌لر، خانه‌لر، فابريقه‌لر، استاسيونلر، واپور اسكله‌لرى، اپارتمانلر، مكتبلر، چفتلكلر وسائر مؤسساتك آسه‌تيلن غازى ايله تنويرينى درعهده ايدر.

اك مشهور ومكمل هواغازى لامبه‌لرى اعمال ايدن فابريقه‌لرك يكانه وكيليدر.

اسه‌تيلن تنويراتى: هواغازى پترول والكتريق ضيالرندن دها اعلا ودها زياده تهلكه‌سزدر.

مغازه‌مزى بركره زيارت ايتمك بياناتمزك صحتنى اثباته كافيدر.

ԱՍԷԹԻԼԷՆԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ
ԸՆԴՀ. ՎԱՃԱՌԱՏԵՂԻ
Ղալաթիա, Հէզարէն փողոց, թիւ 7
Բարիզ, Պուլվար Ռիշի, օֆիս Սանթրալ տ'Ասէթիլէնի ներկայացուցիչ

Սոյն վաճառատունը ասէթիլէն կազով լուսաւորութիւն կը հաստատէ քաղաքներու, օթէլներու, սրճարաններու, ամարանոցներու, տուներու, գործարաններու, կայարաններու, նաւամատոյցներու, աբարթըմաններու, դպրոցներու, ագարակներու և ուրիշ ամէն կարգի շէնքերու մէջ:

Օդային կազի ամէնէն համբաւաւոր գործարաններուն միակ ներկայացուցիչն է:

Ասէթիլէնով լուսաւորութիւնը օդային կազէն, քարիւղէն և ելեկտրական լոյսէն նուազ [illegible] է:

Կը բաւէ անգամ մը մեր վաճառատունը այցելել, համոզում գոյացնելու համար:

ԷՍՔԷՍ ԲԵՐԹԷՎ ԴԵՂԱՐԱՆԸ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԵՂԵՐԸ

[illegible]

ԲԵՐԹԷՎԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Խիստ օգտակար է [illegible] եղող և [illegible] համար:

ՔՐԷՄ ԲԵՐԹԷՎԸ

դէմքի բիծերը և խորշոմները ու ձեռքի ճաքճքուքները կ'անհետացնէ:

ԲԵՐԹԷՎԻ ՄԱՆՈՒՇԱԿՈՎ ՓՈՇԻՆ

դէմքը կը ճերմկցնէ և թարմութիւն կը պարգեւէ մորթին:

ՔՆԱՔՆԱՑՈՎ ԲԵՐԹԷՎԻ ՄԱԶԻ ՋՈՒՐԸ

մազերը կ'ուժովցնէ, անոնց թափիլուն առաջքը կ'առնէ ու թեփերը կ'անհետացնէ:

ԲԵՐԹԷՎԻ ՏՂԱՑ ՓՈՇԻՆ

օրօրոցի տղոց կարմրութիւնները և բորբոքումները կ'անհետացնէ:

ՔՕԶՄԷԹԻՔ ԲԵՐԹԷՎԸ

պեխերը կ'ամրացնէ և ուղիղ կը պահէ զանոնք:

ՔՆԱՔՆԱՑՈՎ և ՄԱՆՈՒՇԱԿՈՎ ԲԵՐԹԷՎԻ ԱՏԱՄՆԱՓՈՇԻ

Անոնք որ կ'ուզեն ակռաները մաքուր ու ճերմակ պահել, պէտք է այդ փոշիէն գործածեն:

ԲԵՐԹԷՎԻ Օ ՏԸ ՔՕԼՕՆԸ

ամէն տեսակ օ տը քօլօններէն [illegible] է [illegible] պատրաստուածները [illegible] գործածելու:

[illegible]

Բոլոր դեղարաններուն, դեղավաճառներուն եւ թօհաֆիէի վաճառատանց մէջ կը գտնուին: Ընդհ. կեդրոնատեղին է Նոր Նամակատան դիմաց Էֆրեմ Նէնէյի դեղավաճառանոցը:

ԷՔԻԹԱՊԼ

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ

ԻՐ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԵՆԷՆ 1859) ՄԻՆՉԵՒ ՀԻՄ ՁԵՌՔ ԲԵՐՈՒԾ ԲԴԻՒՆՔՆԵՐԸ
ՈՐՈՆՔ ՍՔԱՆՉԵԼԱՊԷՍ Կ'ԱՊԱՑՈՒՑԱՆԵՆ
ԻՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՐՆԵՐՈՒՆ ՈՒ ՎՃԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԿԱՏԱՐՈՒԱԾ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Իր հիմնարկութենէն (1859 յուլիս 26) մինչեւ 1910 դեկտ. 10, կ'անցնին	27 միլեառ 200 միլիոնը

ՆԵՐԿԱՅ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Որոնք աւելի քան 500,000 ընտանիքներ կը պաշտպանեն, մինչեւ 1910 դեկտ. 10 կը ներկայացնեն սա գումարը	6 միլեառ 980 միլիոն
«Էքիթապլ»ի գոյքը մինչեւ 1910 դեկտ. 31	2 » 980 »
Իր հիմնարկութենէն ի վեր, իր ապահովագրեալներուն կամ անոնց իրաւանց տէրերուն վճարած է աւելի քան	3 միլեառ 948 միլիոն
Ապահովագրեալներուն համար ընդամէնը վճարած է	6 միլեառ 512 միլիոն

Նոր գործեր, որոնց հաշիւը 1910ին կարգադրուած է		577 միլիոն
1910 դեկտ. 10ին աւելցած գումար		441 միլիոն
1910ին ապահովագրեալներուն եղած վճարումները		267 միլիոն
1910ին գոյացած շահերուն տոկոսը միջին հաշուով		%ին 4.48
Ապահովագրեալներուն բաժնուած գումարներ	Հիմնարկութենէն ի վեր	679 միլիոն
	1910ին բաժնուած	55 միլիոն
	1911ին բաժնելու համար կանխատեսուած	66 միլիոն

Այս արդիւնքները աննախընթաց են ապահովագրական պատմութեանց մէջ:

«Էքիթապլ»ի նոր ապահովագիրը, շահերու տարեկան մասնակցութեամբ, իր պայմանաժամերով ամէնէն անվիճելին է և իր պայմաններով ամէնէն նպաստաւորը:

1911ԻՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ՇԱՀԵՐՈՒ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ
«Էքիթապլ»ի կողմէ տրուած ապահովագիրներուն վրայ
(տարեկան բոլորին ու հարիւր համեմատութեամբ)

Տարի շրջաբերութեան		շահաբաժին 1911ին	
1910	շահաբաժին Ա. տարուան 1911ին	14.51 %	տարեկան բոլորին
1909	» Բ. » 1911ին	15.47 %	» »
1908	» Գ. » ———	16.43 %	» »
1907	» Դ. » ———	17.39 %	» »

Ընդհ. տնօրէնութիւն, Բարիզ, Բէ փողոց, թիւ 23:
Ընդհ. գործակալ Կ. Պոլսոյ մէջ՝ Ս. ՄԻԹՐԱՆԻ:
Պոլիս, Ալալեմճի խան թիւ 1 կրկին:

ԹՈՎՄԱՍ Ս. ԹԱՔԸՐ

26 Էքրէմպէ Բազար 26

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՊԻՐՄԻՆԿԷՄԻ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ

ԹԱՆԿԻՍ ՏԱՆ.

[illegible] ԿԱԶՈՎ, ԲԷԹՐՕԼՈՎ, ՊԷՆԶԻՆՈՎ, ԵՒ ԱԼՔՕՕԼՈՎ
ՇԱՐԺԻՉ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ

Թովմաս Ս. Թաքըր Տունը կը ներկայացնէ նաեւ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԸ [illegible] մեքենաներուն կատարեալ ցանկը կը տրամադրէ. Հողագործական Ինքնաշարժ Մեքենաներ, Ելեկտրական Ջեռուցումներ, Գործարանի Մեքենաներ և Գործիքներ, ամէն տեսակ Ջրհաններ, [illegible] Փոքեր, Մանածի Մեքենաներ, են. են.:

89—104

محترم وطنداشلريمزه

بالق بازارنده فرون اتصالنده عثمان زاده جمال الدين افندى، ممالك عثمانيه‌نك هرطرفلرندن حيله‌سز و غايت‌له نفيس ساده ياغلر ايله زيتون ياغلرى و اغز طاديله يمك مراقليسى اولان نفائسپرورانه مخصوص ارزاق سائره جلب ايتمش اولديغندن، اخوان وطنك رغبتلرينى تمنى ايدر. 21

محمد رفعت

ديش طبيبى

باب عالى جاده‌سنده نور عثمانيه كوشه‌سنده پارس دارالفنوننڭ ديپلوماسى حائزدر، ديشجيلك صنعتنك ترقيات جديده‌سنى بالفعل تطبيق ايدر. مراجعت ايدنلر راحت راحت اغز طاديله عودت ايدرلر.